

Jaarverslag 2021/2022

Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland

Inhoudsopgave

Pagina

Bestuursverslag 2021/2022

1. Bestuur en directie Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland	1
2. Doelstelling	1
3. Toelichting op boekjaar 2021/2022 en besteding donatiegelden	1
4. De organisatie Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland	24
5. Brooke in de media	25
6. Relaties met donateurs	26
7. Toezicht op de financiën	26
8. Resultaten	27
9. Financieel beleid	28
10. Vooruitzichten 2022/2023 en toelichting op de begroting	30
11. Begroting 2022/2023	31
Bijlage 1: persoonlijke gegevens directie en bestuur	33
Bijlage 2: verantwoordingsverklaring	34

Jaarrekening 2021/2022

A. Balans	42
B. Staat van baten en lasten	43
C. Kasstroomoverzicht	45
D. Algemene toelichting	46
E. Toelichting op de balans	21
F. Toelichting op de staat van baten en lasten	56
G. Kengetallen	65

<u>Overige gegevens</u>	66
-------------------------	----

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

BESTUURSVERSLAG 2021/2022

1. Bestuur en directie Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland

1.1 Bestuur

- de heer mr. drs. J.F. Schutte	Voorzitter
- mevrouw drs. M. Bankert RA	Penningmeester
- mevrouw drs. L.E. van Gaalen	Secretaris
- mevrouw drs. M.J.J.O. Lashley	Algemeen bestuurslid (afgetreden 31 oktober 2021)
- mevrouw W.J.H. van Aerssen	Algemeen bestuurslid

De leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden.

1.2 Directie

- mevrouw drs. G.T. Tolud	Directeur
---------------------------	-----------

1.3 Vestigingsadres

Brooke-Nederland is gevestigd aan de Valkenburgerstraat 188-F te Amsterdam.
Kamer van Koophandel nummer: 41093228.

2. Doelstelling

Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland (hierna Brooke-Nederland) werft fondsen ter ondersteuning van het werk van Brooke Hospital for Animals; draagt de algemene reputatie uit van, en geeft voorlichting over deze in 1934 door mrs. Dorothy Brooke opgerichte organisatie. De statutaire doelstelling van Brooke-Nederland luidt als volgt.

De stichting heeft ten doel:

- het verwerven van zowel financiële middelen als middelen in natura die het mogelijk maken diergeneeskundige zorg aan te bieden aan last- en trekdieren (paarden, ezels en muil dieren) in derdewereldlanden;
- het uitdragen van het gedachtengoed en de filosofie van de in negentienhonderd vijfenvijftig overleden Dorothy Brooke;
- het voeren van een op de doelstelling gericht educatiebeleid; en voorts alles wat hiermee verband houdt of, hetzij direct hetzij indirect en in de ruimste zin van het woord, werkt in het belang van een op de doelstelling gericht educatiebeleid.

De stichting tracht haar doel te bereiken door het ondersteunen van Brooke organisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van programma's ter leniging van het leed en ter bevordering van het welzijn van last- en trekdieren (paarden, ezels en muil dieren) in derde-wereldlanden.

3. Toelichting op boekjaar 2021/2022 en besteding donatiegelden

Ondanks de coronapandemie heeft Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland in het boekjaar 2021/2022 het bestaande beleid onveranderd voortgezet; er hebben zich bij de stichting geen ingrijpende bijzonderheden voorgedaan.

Het grootste gedeelte van de fondsen van Brooke-Nederland gaat naar Brooke-Egypte.

Ter zake van de relatie met de Egyptische Brooke-organisatie zijn de belangrijkste taken: operationeel toezicht, rechtstreekse overmaking van fondsen benodigd voor diergeneeskundige zorg, voorlichting en scholing, begeleiding van de technische staf.

Als basis voor het operationele toezicht dienen protocollen met vaste periodieke rapportage-schema's voor specifieke operationele taken en de controle daarop, zoals financieel beheer, technisch beleid, kwaliteitsbewaking en prestatienormen, zowel kwantitatief als kwalitatief. Brooke-Egypte voert een beleid van diergeneeskundige hulp door eigen dierenartsen in eigen vaste klinieken en met mobiele klinieken, gecombineerd met voorlichting en scholing aan diereigenaren en overige betrokkenen. De zogenaamde "mixed approach". Daarnaast zet Brooke-Egypte zich in voor de bevordering van het dierenwelzijn door mentaliteitsbeïnvloeding van het grote publiek en beïnvloeding van adequate regel- en wetgeving door de overheid. Sinds Brooke-Nederland in boekjaar 2014/2015 de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen voor de financiering van en het toezicht op de Egyptische Brooke-organisatie beperkt de betrokkenheid van Brooke-Engeland zich tot een financiële bijdrage. In het boekjaar 2021/2022 bestond de bijdrage van Brooke-Engeland uit € 171.289 inclusief de overmaking van door Brooke-Engeland ontvangen geoormerkte giften en nalatenschappen voor Brooke-Egypte. Brooke-Nederland informeert Brooke-Engeland periodiek over de gang van zaken bij Brooke-Egypte. Ter zake van de continuering en de omvang van een Engelse bijdrage wordt van tijd tot tijd overleg gepleegd tussen Brooke-Nederland en Brooke-Engeland.

Brooke-Egypte is een juridisch onafhankelijke organisatie. Gelijktijdig heeft Brooke-Nederland een aantal taken in de begeleiding van en het toezicht op Brooke-Egypte. Dit vraagt flexibiliteit, energie en wederzijds begrip van beide partijen. In deze samenwerking komen niet alleen de traditionele cultuurverschillen tussen een land als Egypte en een land als Nederland aan de orde, maar ook de socio-economische situatie in Egypte. In 2016 is het Egyptische pond met 50% gedevalueerd. Voor Brooke-Nederland betekende dit dat de kosten van Brooke-Egypte in euro's sterk daalde. Lokaal betekende deze devaluatie vooral een achteruitgang van het besteedbare inkomen en daarmee een druk op de salarissen. Sindsdien is de koers van het Egyptische pond omhoog gegaan en stijgen de salarissen. Er is sprake van een inflatoire tendens. De ontwikkeling van het salarisspeil, mede onder druk van wettelijke salarisverhogingen, leidt tot aanzienlijke kostenstijgingen. Bovendien is er een structurele lastenverzwaring omdat sinds boekjaar 2018/2019 een hogere loonbelasting wordt doorgevoerd.

Dit boekjaar 2021/2022 is € 1.710.714 overgemaakt naar Brooke-Egypte, tegenover een overmaking van € 1.498.351 in het vorig boekjaar. Daarmee zijn we terug op het budgetniveau van twee jaar geleden, de pre-coronatijd. In coronajaar 2020/2021 zijn de salarissen van Brooke-Egypte bevroren en is het budget omlaag bijgesteld. Voor boekjaar 2021/2022 waren extra kosten in het budget inbegrepen, onder meer voor het spoed-onderhoud van de kliniek in Cairo en voor het bijvoeren van toeristenpaarden.

De twee belangrijkste inkomstenstromen van Brooke-Nederland zijn donateursinkomsten en nalatenschappen. De concurrentie in de liefdadigheidssector is nog steeds scherp, waarbij Brooke met name wordt getroffen door de activiteiten van de Donkey Sanctuary die zich in de markt zodanig profileert dat er voortdurend verwarring optreedt met onze Brooke-organisatie.

De donateursinkomsten bedroegen dit boekjaar € 1.486.131; de inkomsten uit nalatenschappen bedroegen dit boekjaar € 2.481.847. Conform de regelgeving omtrent verslaglegging voor goede doelen worden ook erfenissen die zijn aangekondigd - maar nog niet ontvangen - opgenomen in het resultaat van het boekjaar.

Wij zijn de erflaters die Brooke hebben opgenomen in hun testament onnoemlijk dankbaar voor hun postume gift, waarmee vele duizenden dieren worden geholpen.

Brooke-Nederland blijft geselecteerde Brooke-projecten ondersteunen in andere landen, zoals India en Pakistan. In het boekjaar is een bedrag van € 60.000 overgemaakt voor de werkzaamheden van Brooke-Pakistan aan het project van de kolenmijnen en voor het algemene veldwerk en € 30.000 voor het werk van Brooke-India.

In het boekjaar 2021/2022 is een bedrag van € 2.095.336 besteed aan de doelstelling. De kosten van eigen fondsenwerving bedroegen 1,5% van de baten uit eigen fondsenwerving.

Zowel in absolute zin als ook in vergelijking met andere organisaties werkt Brooke-Nederland uiterst efficiënt. De donateur kan ervan verzekerd zijn dat zijn/haar donatie met een minimum aan kosten ten goede komt aan diergeneeskundige zorg voor werkdieren en aan de voorlichting/educatie van de diereigenaren.

Resultaat 2021-2022 afgezet tegen de begroting.

De inkomsten uit donaties (inclusief geoormerkte giften) waren 9% hoger dan de begroting. In het afgelopen boekjaar zijn de kosten van de werkorganisatie ten opzichte van het budget fors lager uitgevallen: gebudgetteerd € 666.100, gerealiseerd € 456.901. Met name personeelskosten waren lager dan begroot vanwege niet volledig ingevulde vacatures en door de coronacrisis uitgestelde projecten, zoals het maken van filmopnamen van het werk van Brooke-Egypte.

Bijzonderheden van het boekjaar 2021-2022

Corona, oorlog in Oekraïne, hoge energieprijzen, inflatie en impact op geefgedrag

De corona-epidemie heeft sinds de uitbraak in 2020 tot op heden weinig invloed gehad op het jaarresultaat voor wat betreft donaties. Echter, het lijkt ons verstandig ervan uit te blijven gaan dat wij in dezelfde mate door de gevolgen van de coronacrisis zullen worden getroffen overeenkomstig het algemeen landelijk beeld. In het boekjaar 2021/2022 hebben wij, evenals in het voorgaande boekjaar, een groot aantal nalatenschappen mogen ontvangen, helaas en waarschijnlijk gerelateerd aan de coronapandemie. Wij ervaren een nalatenschap als een indrukwekkend bewijs van verbondenheid met onze doelstelling en vertrouwen in onze organisatie.

Door de coronamaatregelen zijn alle evenementen in het publieke domein evenals veel particuliere initiatieven tot stilstand gekomen. Dit was een terrein waar onze achterban zich als fondsenwervers actief inzette voor ons goede doel. Over de vele initiatieven werd gerapporteerd in een veel gelezen rubriek op de achterpagina van onze nieuwsbrief. Sinds de uitbraak van corona zijn deze evenementen en initiatieven vrijwel tot nul gereduceerd.

Groepsfoto voor coronatijd

Groepsfoto in coronatijd

Gedurende het boekjaar is de Russisch-Oekraïense oorlog uitgebroken, zijn de energieprijzen tot grote hoogte gestegen en heeft zich inflatie en koopkrachtvermindering voorgedaan. Ook dat zal negatieve gevolgen hebben voor het geefgedrag in Nederland. Voor het boekjaar 2022-2023 houden we wat donaties betreft rekening met een achteruitgang van ruim 6%. Hierbij merken we op dat ten tijde van het opstellen van de begroting er geen oorlog in de Oekraïne was, en dat wij een maand later, bij de vaststelling van de begroting door het bestuur, ervan uitgingen dat de oorlog in de Oekraïne van korte duur zou zijn.

Impact/Theory of Change/Sustainable Development Goals (SDG's).

Het denkraam van de "Theory of Change" blijft een richtsnoer voor onze benadering van de veldwerkzaamheden van Brooke-Egypte. Ook in het boekjaar 2021/2022 hebben wij regelmatig overleg gevoerd met Brooke-Egypte over de inhoud en de structuur van plannen en projecten in het veld: meetbare/telbare resultaten; het gewenste gevolg; het effect van het gewenste gevolg. Overigens blijven we ons ervan bewust dat deze benadering zijn oorsprong vindt in de westerse cultuur, en zich niet vanzelf zal wortelen in andere culturen.

In dit kader moet ook melding worden gemaakt van de “Sustainable Development Goals” (SDG’s), zoals die in 2015 door de VN zijn geformuleerd in het kader van het streven naar een “betere wereld”, met 2030 als horizon (de zogenaamde 2030-Agenda). Deze SDG’s liggen ook in het aandachtsveld van de wereld van goede doelenorganisaties. De 17 SDG’s zijn: Eliminate Poverty; Erase Hunger; Establish Good Health and Well-Being; Provide Quality Education; Enforce Gender Equality; Improve Clean Water and Sanitation; Grow Affordable and Clean Energy; Create Decent Work and Economic Growth; Increase Industry, Innovation, and Infrastructure; Reduce Inequality; Mobilize Sustainable Cities and Communities; Influence Responsible Consumption and Production; Organize Climate Action; Develop Life Below Water; Advance Life On Land; Guarantee Peace, Justice, and Strong Institutions; Build Partnerships for the Goals.

De SDG’s benadrukken de noodzaak om langs verschillende wegen het algemeen welzijn van de mens na te streven. Brooke-Nederland en Brooke-Egypte onderschrijven dit streven, en brengen dit onder meer tot uitdrukking in beleidspunten als “gender equality” in personeelsbeleid, en armoedebestrijding en voorlichting/educatie in Egypte. Ook in onze werkomgeving krijgt dit onderwerp aandacht van collega-organisaties en van sector-organisaties als Goede Doelen Nederland en toezichthouders als CBF en accountants. Echter, met name door de dierenhulporganisaties wordt geconstateerd dat de VN voor het dierenwelzijn in “het streven naar een betere wereld” geen plaats heeft ingeruimd. Het is ons onbekend waarom het dierenwelzijn buiten beschouwing is gebleven. Misschien het resultaat van een bewust besluit, misschien zijn de dieren vergeten. Beide mogelijkheden zijn even treurig, en gelijktijdig een verwijt aan de organisaties die het welzijn van de dieren behartigen.

Overigens geeft de status van de 17 SDG’s, per thema en vooral gezamenlijk, een idee over de welzijnssituatie in een land. Een SDG-overzicht van 2019 maakt duidelijk dat de Arabische en Noord-Afrikaanse landen matig tot slecht scoren. (MENARA Future Notes no. 20, March 2019, Göll, Uhl en Zwiers).

De coronapandemie heeft onder andere geleid tot een vergrote aandacht voor zoönose: ziektes bij dieren kunnen ziektes bij mensen veroorzaken. Dit leidt tot de bewustwording dat mensen en dieren één gezondheidscomplex vormen. “*One health and one welfare*”. Ook de Brooke-organisatie moet op deze wijze naar de gezondheidsproblematiek van dier en mens kijken.

Fondsen besteed aan het werk van Brooke Hospital for Animals-Egypte

Inleiding

Brooke-Egypte is in 1934 gesticht als een zelfstandige organisatie. Deze status is ongewijzigd gehandhaafd. Brooke-Egypte is verantwoordelijk voor het eigen beleid. Brooke-Nederland is ervoor verantwoordelijk dat Brooke-Egypte van jaar tot jaar beschikt over de fondsen die nodig zijn voor de uitvoering van het lokale beleid en voor de continuïteit. In het kader van deze relatie accepteert Brooke-Egypte de richtlijnen die door Brooke-Nederland worden gesteld als toezichthouder op het gebied van bestuurlijk, financieel en technisch beleid, zowel op korte als op lange termijn.

Binnen het kader van haar eigen mogelijkheden, adviseert en begeleidt Brooke-Nederland de Egyptische organisatie met in Nederland beschikbare know-how. Brooke-Egypte respecteert de conclusies die Brooke-Nederland aan haar controlerende taak verbindt.

Ter zake van de invulling van het toezicht van Brooke-Nederland op de activiteiten van Brooke-Egypte zijn de volgende afspraken gemaakt.

De administratie van Brooke-Egypte wordt jaarlijks gecontroleerd door een internationaal gerespecteerd onafhankelijk accountantskantoor. Voor het boekjaar 2021/2022 was dit Mazars. Ter zake van de “controle van het werk in het veld” is een systeem afgesproken waarbij periodiek interne controles worden uitgevoerd onder toezicht van het Hoofd Kwaliteitszaken van de Egyptische organisatie, waarbij Brooke-Nederland via kopieën van de interne controlerapporten op de hoogte wordt gehouden.

De staf van Brooke-Nederland is in het boekjaar 2021-2022 uitgebreid met praktiserend paardenarts M. Lashley. Op parttime basis zet zij zich in voor technisch toezicht op de veterinaire-medische activiteiten van Brooke-Egypte (kwaliteitscontrole) en op de nascholing van de Egyptische Brooke-dierenartsen.

De invulling van de toezichthoudende en begeleidende taken geeft niet alleen een inzicht in, maar schept ook een directe verbondenheid van Brooke-Nederland met het concrete werk van de Egyptische organisatie: hulp door dierenartsen, diervverzorgers en voorlichtingsmedewerkers. Dit is tevens de basis van onze voorlichting aan onze donateurs.

Hierna volgt de bestedingsverklaring van de Nederlandse fondsen door Brooke-Egypte en Brooke-Engeland (door Brooke-Nederland gesteunde projecten in Pakistan en India).

Brooke Hospital for Animals-Egypte in 2021/2022

Brooke Hospital for Animals-Egypte verklaart zich hoogst erkentelijk aan de donateurs en de vrijwilligers van Brooke-Nederland voor de ondersteuning en inspirerende aanmoediging die hun werk mogelijk maken.

Aantal werkpaarden, -ezels en muildieren in Egypte

Er zijn ongeveer 959.190 werkpaarden, -ezels en muildieren in Egypte. Dit aantal is gebaseerd op schattingen van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties uit 2019 (FAO).

Aantal dieren in de zeven operationele gebieden van Brooke-Egypte

Het aantal werkdieren in het werkgebied van Brooke-Egypte bedraagt rond de 206.000. Opgesplitst per regionaal werkgebied gaat het om de volgende aantallen: 32.000 in Cairo; 45.000 in Alexandrië; 32.000 in Luxor; 22.800 in Aswan; 30.000 in Edfu; 16.000 in Mersa Matrouh en 28.200 in Mansoura.

Verspreiding en omvang van de populatie werkpaarden en ezels in Egypte

Om zo efficiënt en effectief mogelijk hulp te bieden, bezoeken onze dierenartsenteams de gebieden met de grootste populaties werkpaarden en ezels. De afgelopen 10 jaar laten een verschuiving zien in de dichtheid van de populaties door ontwikkelingen zoals de mechanisatie van baksteenfabrieken, de toename in het gebruik van de tuktuk als personenvervoer, de grootschalige landbouw die keuterboeren verdringt en de Chinese handel in ezelhuiden. De aantallen paarden, ezels en muildieren in de database van de FAO vertonen vanaf 2019 een flinke daling. Brooke-Egypte past de bezoeklocaties van de mobiele teams voortdurend aan op de dichtheid van de populatie en de plaatselijke behoefte aan hulp.

Hoe de werkdieren worden ingezet

De meeste dieren worden gebruikt voor personenvervoer, met name in de toeristische gebieden zoals het piramidegebied van Cairo, Luxor, Edfu en Aswan. Verder worden de dieren ingezet voor goederenvervoer in stedelijke gebieden en voor werkzaamheden op het land. Bijzonder zwaar is het werk voor duizenden dieren die moeten werken in baksteenfabrieken en in steengroeven op verschillende plaatsen in het land. Overal moet het werk worden uitgevoerd onder ondraaglijke omstandigheden veroorzaakt door hitte, de brandende zon en stof.

Dierenwelzijn

De werkdieren hebben te maken met overbelasting, stokslagen, gebrek aan rust en schaduw, uitdroging, oververhitting en een groot aantal ziekteproblemen zoals infectieziekten, tetanus en bloedparasieten. De gevaarlijke wegen en het slechte wegdek veroorzaken veel ongevallen die leiden tot botbreuken en verwondingen. Al deze problemen moeten geplaatst worden tegen de achtergrond dat de

eigenaren van de dieren behoren tot de allerarmsten van de bevolking. Verder heeft het land geen traditie op het gebied van paardenheelkunde; men is vooral gericht op veeteelt. Kwalitatief goede dienstverlening in de paardenheelkunde is dan ook schaars.

Een aantal gevolgen van de coronapandemie en van de oorlog in Oekraïne

De voor Egypte zo belangrijke toeristenindustrie, die in 2019 nog 12% van het BNP bedroeg, werd door de coronapandemie vrijwel geheel tot stilstand gebracht. Door de toeristencrisis hebben de diereigenaren geen inkomsten en worden veel dieren verwaarloosd. Voor de werkzaamheden van Brooke betekent dit dat meer dan voorheen de focus van de hulp ligt op de toeristenpaarden en -ezels. Zorgelijk is dat door de afname in import en export de kosten voor diergeneesmiddelen stijgen, er een gebrek is aan veterinaire instrumenten, en een stijging in de kosten van diervoer.

	Resultaat
Bereik - Aantal dieren bereikt door en gebruik kunnende maken van Brooke-diensten	206.000
Patiënten - Dieren die veterinaire hulp hebben gekregen, waaronder vervolgbezoeken	129.795
Aantal door Brooke bijgeschoolde of getrainde lokale veterinaire hulpverleners	366
Aantal diereigenaren, mensen die met werkdieren werken die voorlichting hebben gekregen van Brooke	166.838
Aantal Brooke-dierenartsen	28
Totaal aantal medewerkers	148
Mobiele teams	26
Vaste klinieken	5
Geholpen leefgemeenschappen	177
Lokale door Brooke opgeleide diergeneeskundige hulpverleners	68
Ontwikkelingswerksters en leraren die de Brooke-dierenwelzijnslessen verspreiden	156
Aantal Brooke-schaduwplaatsen	13
Opnamecapaciteit hospitalen	124

Arabische en Egyptische economen voorspellen dat de oorlog in Oekraïne een verdere klap zal zijn voor de toeristenindustrie door het wegblijven van Russische en Oekraïense toeristen en dat er grote graantekorten zullen ontstaan in Egypte (groot afnemer van graan uit Oekraïne). Inflatie en torenhoge prijzen zullen grote impact hebben op de levens van paarden- en ezeleigenaren, met alle gevolgen van dien voor hun werkdieren.¹

1. Overzicht van de diergeneeskundige hulp in 2021/2022

Gedurende het boekjaar heeft Brooke-Egypte in 5 vaste klinieken en met 26 mobiele teams op 177 locaties in totaal 129.795 dieren medisch behandeld en/of klinisch onderzocht. De curatieve behandelingen omvatten een reeks van indicaties zoals wonden, botaandoeningen, kreupelheid, infecties, bloedziektes en oogaandoeningen.

In het boekjaar hebben de mobiele teams 5035 werkbezoeken afgelegd. In de vaste klinieken zijn 1292 dieren behandeld, waarvan 88% is genezen. In totaal moesten 531 dieren meteen worden geëuthanaseerd omdat ze te ziek, zwak of gewond waren. De mobiele teams hebben op 99 noodoproepen gereageerd.

¹ <https://www.egypttoday.com/Article/3/113219/Experts-how-Russia-Ukraine-conflict-will-affect-Egypt-global-economy>

A. Werken aan het welzijn van koetspaarden in toeristische gebieden in 2021-2022

In september 2020 is Brooke-Egypte begonnen met het bijvoeren van toeristenpaarden in vier toeristische gebieden: de piramiden bij Cairo (twee uitdelingsplaatsen), Aswan, Luxor en Edfu. Het bijvoeren is gedurende het boekjaar voortgezet. Brooke wordt geholpen door vooraanstaande leden uit de gemeenschap van koetsiers en werkt nauw samen met koetsiersverenigingen.

Vanwege het grote aantal dieren werkt Brooke in Cairo met voedselbonnen en een registratiesysteem; in Aswan, Luxor en Edfu wordt gewerkt met namenlijsten die worden opgesteld door de plaatselijke koetsiersverenigingen. Die verenigingen zien er ook op toe dat de verdeling eerlijk geschiedt. Op de uitdelingsdagen worden de dieren onderzocht en houden de dierenartsen in de gaten of alles verloopt zoals gepland. Zij kennen veel van de diereigenaren en dat helpt bij de controle.

De rantsoenering is één zak voer per dier per maand. Dat is niet voldoende om van te leven, maar het is een belangrijk supplement op het groenvoer dat door de eigenaar wordt gegeven. Elke maand worden opnieuw zakken uitgedeeld, tenzij de coronasituatie dit niet toelaat. De Brooke-dierenartsen controleren elke drie maanden de gezondheid van de dieren aan de hand van een door Brooke ontwikkeld meetsysteem. Ook wordt gekeken naar het gedrag van de eigenaren ten opzichte van hun dier.

In Aswan, Luxor, Edfu en Cairo worden circa 1750 dieren bijgevoerd. Er worden elk halfjaar metingen gedaan naar de effectiviteit van het bijvoeren. In oktober 2021 en maart 2022 hebben de Brooke-dierenartsen een meting uitgevoerd bij 10% van het aantal bijgevoerde dieren (175 paarden). In de periode van maart 2021 tot maart 2022 bleek volgens de meting het aantal sterk vermagerde dieren met ruim de helft te zijn afgenomen. In maart 2022 is besloten om de campagne voort te zetten.

B. Project “aanpak van neuswonden door slecht tuig, zoals neuskettingen” 2021/2022

De Brooke-dierenartsen worden vaak geconfronteerd met werkpaarden en -ezels met neuswonden die veroorzaakt worden door slecht tuig, en dan met name neuskettingen, die schuurwonden veroorzaken en die bij hoge temperaturen brandwonden veroorzaken. Diereigenaren gebruiken de neuskettingen naar eigen zeggen omdat een dier met neusketting beter gehoorzaamt en om te midden van het drukke verkeer tijdig en hard te kunnen ingrijpen als er moet worden geremd. In het boekjaar 2017-2018 zijn op 25 locaties binnen het werkgebied 1785 werkpaarden en ezels op neuswonden onderzocht.

De uitkomst van deze meting was het uitgangspunt van het project:

- 42% van alle onderzochte dieren had een beschadigde neus.
- Van de dieren met neusketting die bedekt was met een stuk stof vertoonde 37% neuswonden
- Van de dieren met neusketting die niet bedekt was met een stuk stof vertoonde 70% een neuswond.

De uitkomst van het onderzoek wees uit wat de Brooke-dierenartsen al wisten: neuswonden komen te vaak voor; het probleem wordt veroorzaakt door onkunde, nalatigheid en ruw gedrag van de diereigenaren. Het probleem dient meer thematisch te worden aangepakt; een zachte bekleding van neuskettingen reduceert de kans op neuswonden. Sinds het boekjaar 2018-2019 is het bedekken van neuskettingen vast onderdeel geworden van het hulpprogramma en voorlichtingsprogramma, waaronder dat van de welzijnswerksters, de zogenaamde rural guides, die de Brooke-boodschap van dierenwelzijn huis aan huis verspreiden onder de vrouwelijke gezinsleden. De duur van het gemonitorde neusbandproject is vijf jaar, van 2018-2023. Gedurende het boekjaar 2021-2022 zijn op 23 geselecteerde Brooke-locaties in de zeven regio's waar Brooke operationeel is diverse voorlichtingssessies georganiseerd over een goede omgang met het dier en over de schadelijke effecten van slechte hoofdstellen en neuskettingen. Er zijn in totaal 4900 behandelingen voor neuswonden uitgevoerd en er zijn 6250 zachte neusbandjes uitgedeeld, met als eerste doel acute pijnbestrijding, en daarnaast het inperken van het gebruik van neuskettingen.

Metingen uitgevoerd gedurende het boekjaar tonen in de 23 gebieden een gemiddelde afname van 21% in het gebruik van neuskettingen ten opzichte van het jaar daarvoor. Van het aantal dieren dat is onderzocht had 62% geen neuswond, tegenover 60% vorig jaar. De campagne wordt voortgezet.

C. Bijscholing aan lokale veterinaire hulpverleners.

De Brooke-dierenartsenteams besteden voortdurend aandacht aan het vergroten van de kennis en capaciteiten van lokale door Brooke opgeleide veterinaire hulpverleners, scheerders, hoefsmeden en tuigmakers. De trainingen en bijscholingscursussen, op locatie of in de klinieken, werden bijgewoond door 9 nieuwe lokale hulpverleners waaronder ook scheerders en hoefsmeden en door 68 hulpverleners waar Brooke-Egypte al langer mee werkt. Het doel van deze bijscholing is dat werkpaarden en -ezels professioneel worden geholpen door lokale dienstverleners, wat de gezondheid van de dieren ten goede komt.

D. Veterinaire hulpcampagnes en bijscholing voor studenten en veeartsen in 2021-2022.

Het doel van de veterinaire hulpcampagnes is om, in geselecteerde regio's, te onderzoeken hoe het is gesteld met de gezondheid van de werkpaarden en ezels en, waar nodig, hulp te bieden.

Minstens zo belangrijk is de verspreiding van de Brooke-boodschap over dierenwelzijn onder diereigenaren. Ook waardevol zijn de contacten die worden gelegd met plaatselijke veeartsen. De Brooke-bijscholingscampagnes richten zich op studenten diergeneeskunde en lokale veeartsen, die meestal niet geschoold worden/zijn in paardenheelkunde.

Zij worden door Brooke bijgeschoold met praktijklessen in paardenheelkunde en met theoriesessies over dierenwelzijn in het algemeen, en dan met name de zogenaamde “five freedoms voor dierenwelzijn” (vrij van honger, onjuiste voeding en dorst; vrij van fysieke ongemakken; vrij van pijn, letsel en ziekte; vrij van angst en chronische stress; vrijheid om natuurlijk gedrag te uiten).

Brooke-Egypte heeft gedurende het boekjaar 55 veterinaire hulp- en bijscholingscampagnes ondernomen in vrijwel alle operationele gebieden. Tijdens deze campagnes hebben de Brooke-teams intensief samengewerkt met veterinaire

faculteiten van universiteiten, met zelfstandig werkende dierenartsen en veeartsen in overheidsdienst, en met regionale veterinaire overheidsdiensten.

Brooke-Egypte heeft gedurende het boekjaar 2021-2022 in totaal 357 overheidsveeartsen en 333 studenten diergeneeskunde bijgeschoold. Tijdens deze campagnes en voorlichtingssessies zijn 3210 werkpaarden, ezels en muildieren behandeld, 613 tuig en zadels gerepareerd en onderhouden, en zijn 384 zachte neusbandjes en hoefkrabbers uitgedeeld.

2. Voorlichting

A. Voorlichting en bewustmaking van diereigenaren/gebruikers, schoolkinderen en overige belanghebbenden

Brooke-Egypte besteedt veel aandacht aan voorlichting. Bij diverse malen uitgevoerde metingen wordt steeds weer aangetoond dat het goed is om te investeren in voorlichting, opvoeding en bijscholing.

In het boekjaar hebben - dankzij de inspanningen van Brooke-Egypte - 166.838 diereigenaren, gebruikers, familieleden en schoolkinderen kennisgenomen van de boodschap van Brooke. Deze boodschap wordt overgebracht in vele vormen. Populair zijn de wedstrijden voor *Beste paard/ezel en Beste eigenaar*, die veel aandacht trekken in buurtwijken, dorpen, en sinds dit boekjaar zelfs in de baksteenfabrieken. In het boekjaar zijn, verspreid over alle kliniekcentra, 11 wedstrijden georganiseerd.

Een belangrijk systeem om de gemeenschappen te enthousiasmeren voor dierenwelzijn bestaat hieruit dat Brooke-Egypte in de gemeenschap mensen selecteert en opleidt om de boodschap over dierenwelzijn te verspreiden. Een grote rol is hier weggelegd voor de 133 welzijnswerksters van de overheid die op het platteland voorlichting aan vrouwen geven over hygiëne en kindverzorging, en die daarbij, onder begeleiding van Brooke, tevens aandacht schenken aan voorlichting over dierenwelzijn. Deze welzijnswerksters, de rural guides, verzorgen ook poppenkastvoorstellingen waarin goede zorg voor paarden en ezels centraal staat voor de kinderen in de wijken die ze bezoeken. Ook speelt Brooke-Egypte in op de lees- en schrijfcursussen voor volwassenen - 282 dit boekjaar - waar dankzij Brooke ook aandacht wordt geschonken aan dierenwelzijn. 23 docenten hebben dit jaar de Brooke-dierenwelzijnslessen verspreid onder hun leerlingen.

De thema's van de dierenwelzijnslessen zijn onder meer diervoorzorg, het herkennen en voorkomen van hoefproblemen en ziektes zoals tetanus, het vervangen van de neusketting door zachte neusband, huidaandoeningen, de oorzaken van koliek, endoparasieten en het voorkomen van oververhitting.

Niet alleen de welzijnswerksters, ook de Brooke-teams zelf investeren in voorlichting aan kinderen. Gedurende het jaar worden normaliter door verschillende klinieken schoolbezoeken georganiseerd, met een rondleiding in de kliniek, vragenuurtje en teken- en opstelwedstrijd. Ook worden op tientallen scholen in de omgeving van alle zeven Egyptische Brooke-centra wedstrijden georganiseerd in kennis over dierenwelzijn, natuurlijk met leuke prijsjes voor de winnaars. In totaal heeft Brooke via wedstrijden, schoolbezoeken en kliniekbezoeken 707 schoolkinderen kennis over dierenwelzijn bijgebracht. Het plan was om twee keer zo veel kinderen te bereiken, maar dat was onmogelijk door de coronarestricties.

B. Samenwerking met lokale overheidsinstanties en non-gouvernementele organisaties

Brooke-Egypte heeft connecties met meer dan 50 lokale overheidsinstanties en non-gouvernementele organisaties, zoals veterinaire faculteiten van universiteiten, het overkoepelende orgaan voor veterinaire dienstverlening, de ministeries van landbouw, van onderwijs en van toerisme, en met lokale dierenhulporganisaties. Het gaat hierbij om beïnvloeding en om samenwerkingsverbanden, zoals bijvoorbeeld universitaire opleidingsprojecten en gezamenlijke campagnes ter promotie van dierenwelzijn.

Voorbeeld van een kleinschalig project is de samenwerking met de school Masr Bokra, die in het gebied van de baksteenfabrieken is gevestigd en waar jonge arbeiders van de baksteenfabrieken en buurtkinderen les krijgen in rekenen en schrijven. Brooke heeft ingehaakt op het lesprogramma en geeft jonge arbeiders uitleg over het belang van goede zorg voor de ezels en muil dieren waar ze elke dag mee werken. Door Brooke-Egypte uitgevoerde tests wijzen uit dat de kinderen veel van de Brooke-lessen opsteken, en dat deze lessen dus bijdragen aan verlichting van het dierenleed in de baksteenfabrieken.

Dit boekjaar hebben Brooke-Egypte's lobby-inspanningen bij de Egypt Hotel Association geleid tot een geldelijke bijdrage aan Brooke-Egypte's bijvoer actie voor toeristenpaarden in de steden Cairo en Luxor. Een samenwerking van Brooke-Cairo met het bedrijf *Orascom Pyramids* en het *Ministry of Tourism and Antiquities* heeft ertoe geleid dat Brooke-Egypte op 15 september 2021 diverse trainingssessies heeft verzorgd voor vergunning houdende eigenaren van koetspaarden en overige dieren die worden ingezet in de toeristenindustrie.

De inzet was om de mensen die met paarden, ezels en kamelen werken op een diervriendelijke manier met hun dier te laten omgaan – een manier die past bij het nieuwe, prestigieuze karakter van het piramidegebied – en om alleen gezonde dieren te houden. De trainingssessies begonnen half september en hebben geduurd tot 19 oktober.

Grootschaliger van opzet is de samenwerking van Brooke-Mansoura in de Nijldelta met het Veterinaire Syndicaat en de veterinaire faculteit van de Universiteit van Mansoura, waarbij het Brooke-team gedurende het jaar in het veld interactieve trainingsdagen voor studenten diergeneeskunde organiseert.

C. Verbetering in de baksteenfabrieken van Helwan

Metingen verricht in de baksteenfabrieken in Helwan tonen een aanzienlijke verbetering in de conditie van de werkdieren in de fabrieken. De verbeteringen zijn enerzijds het gevolg van de voorlichting van de jongens die met de dieren moeten werken. Dagelijks krijgen zij op het schooltje van Masr Bokra les over de basisprincipes van dierenwelzijn, waardoor ze dieren niet meer zien als machine maar als levend wezen dat pijn kan hebben net als zij. Anderzijds zijn de verbeteringen het gevolg van de inspanningen van de dierenartsen: zij sporen fabriekseigenaren aan om diervriendelijke voorzieningen aan te brengen als waterbakken en afdakjes in hun fabrieken, en zij geven voorlichting aan de stalknechten over goed voer, voldoende rust voor de dieren, en voldoende afstand tussen de dieren in de stallen. De voorlichting heeft ook geleid tot verbetering aan neusriemen (zachte riemen in plaats van nylondraden), het lichter beladen van karren en het regelmatig rust geven aan de dieren. Wat ook helpt is dat tegenwoordig meer wordt gewerkt met muildieren, die beter bestemd zijn tegen de zware omstandigheden dan kleine ezeltjes.

Het goede nieuws is dat het werk in de baksteenfabrieken enorm aan het veranderen is. Door hogere energieprijzen en olieprijs (gas en diesel in de baksteenfabrieken) is het aantal fabrieken afgenomen van 200 naar 43! Het aantal fabrieksdieren is afgenomen van 2000 naar 400: 300 muildieren en 100 ezeltjes. Ook wordt langzaam overgeschakeld van baksteen naar

cementstenen. Aan het procédé van cementstenen komt geen dier te pas. Het voorbeeld van de enige volledig gemechaniseerde fabriek lijkt helaas vooralsnog geen navolging te krijgen, waarschijnlijk ook vanwege de hoge energieprijzen. Investeerders voor nieuwe gemechaniseerde fabrieken zijn klaarblijkelijk moeilijk te vinden.

Het Brooke-mobiele team bezoekt de 43 baksteenfabrieken tweemaal per week, waarbij ze een om en om systeem hanteren. Belangrijkste doel van de aanpak is het verbeteren van de vaardigheden van de stalknechten. Het gaat stukken beter met de bevoorrading van het voer in de stallen. Over het algemeen worden de muildieren beter behandeld dan de ezeltjes, want als een muildier een klap krijgt dan is de kans groot dat hij een klap teruggeeft.

D. Samenwerking met rural guides

In alle werkgebieden werkt Brooke samen met rural guides: vrouwelijke ontwikkelingswerksters in overheidsdienst, die op het platteland voorlichting geven over zaken als hygiëne en kindzorg. Brooke heeft ervoor gezorgd dat de dames de dierenwelzijnsboodschap van Brooke hebben opgenomen in hun curriculum. Gecoached door Brooke-dierenartsen geven de dames in Alexandrië, Luxor, Aswan, Edfu en Mersa Matrouh uitleg aan de vrouwen in de huishoudens, die na de lange werkdag verantwoordelijk zijn voor het voeren en verzorgen van de ezeltjes of paarden des huizes.

Dit boekjaar heeft Brooke-Egypte een whatsapp-groep voor de rural guides en hun coachende Brooke-dierenartsen gemaakt. Het is een groot succes want er wordt levendig kennis en ervaring uitgewisseld tussen de verschillende Brooke-gebieden. Het geeft de dames ook een gevoel van ergens bij horen en belangrijk zijn. Via de app-groep wordt er ook voor gezorgd dat het lesprogramma van alle rural guides hetzelfde is en dat ze dezelfde boodschap uitdragen.

Telling dierpopulatie door rural guides: in 2017 hebben de rural guides een schatting gemaakt van het aantal ezels en paarden in hun werkgebied. In 2021 hebben ze opnieuw een telling gedaan, die uitwees dat het aantal dieren in vier jaar tijd was afgenomen met 16,5%. Deze daling is waarschijnlijk het gevolg van toenemende mechanisering van vervoersmiddelen voor personenvervoer en van mechanische apparaten voor het werken op het platteland. Overige factoren die van invloed zijn op de dierpopulatie zijn de coronacrisis en de Chinese handel in ezelhuiden.

Metten van effectiviteit van de boodschap van dierenwelzijn door rural guides: de rural guides hebben metingen gedaan in 39 dorpen die liggen in vijf operationele gebieden van Brooke (Alexandrië, Luxor, Aswan, Edfu en Mersa Matrouh). 800 familieleden zijn ondervraagd door de rural guides, in respectievelijk maart 2021 en maart 2022. De rural guides kijken bij de meting naar de voorzieningen die eigenaren hebben getroffen voor het welzijn van hun werkpaard of ezeltje, zoals een schone stalruimte, de kwaliteit van voer, voldoende water en of er tekenen waren dat de dieren werden mishandeld. Deze observaties werden aangevuld met een vragenformulier. Uit de antwoorden die ze kregen, concludeerden de rural guides dat in een jaar tijd zowel de voorzieningen voor de dieren als de kennis van de diereigenaren licht verbeterd was. Zo vertoonden 90,5% van de dieren geen enkel spoor van mishandeling in 2022 tegenover 80% het jaar daarvoor. De verbetering is nadrukkelijk niet het resultaat van inspanningen van de rural guides dit laatste jaar, maar het resultaat van jarenlange voorlichting.

3. Organisatie

A. Interne bijscholing

Bijscholing voor de verzorgers en dierenartsassistenten.

In elke kliniek is elk kwartaal een trainingsdag georganiseerd voor alle verzorgers en assistenten onder meer over het gedrag van paarden, ezels en muil dieren en hoe de dieren te begeleiden tijdens de diergeneeskundige behandeling, hoe het gewicht van een dier kan worden ingeschat, over de verschillende manieren van toedienen van medicijnen, en over het direct herkennen van hondsdelheid bij zoogdieren.

Opfriscursus voor de Brooke-dierenartsen

Over kreupelheid: In december 2021 heeft dierenarts Dr. Ismael van Brooke-Alexandrië bij Brooke-Cairo een trainingscursus georganiseerd voor vier Cairo-dierenartsen en een Mansoura dierenarts. Onderwerpen waren onder meer diagnostiek en de verschillende behandelmethoden.

Over laboratoriumonderzoek: op twee dagen in februari en maart 2022 heeft Dr. Hesham Morsi van Brooke-Alexandrië een training gegeven voor de dierenartsen van Cairo in laboratoriumonderzoek. De training richtte zich op het onderzoeken van uitwerpselen op parasieten-eitjes door middel van de Mc Master techniek, onderzoek naar bloedparasieten en onderzoek naar huidparasieten. Doel was om de collega's te wijzen op het belang van laboratoriumonderzoek bij de diagnose en behandeling van verschillende aandoeningen bij paarden en ezels.

Elke deelnemende dierenarts, verzorger of hoefsmid heeft na afronding van de cursus de plicht om zijn/haar bevindingen en/of nieuw verworven inzichten te delen met de collega's in de kliniek waar hij/zij werkt.

B. Research

Dierenarts Ameen Heragy van Brooke-Luxor heeft een literatuuronderzoek gedaan naar veel voorkomende huidziekten bij paarden en ezels binnen het werkgebied van Brooke-Egypte en dit verwerkt in een interne publicatie over klinische symptomen, behandelingen en preventie.

Dierenarts Mostafa Mahgoub van Brooke-Alexandrië heeft met gebruik van de Brooke richtlijn voor het meten van de "Body Condition Score" onderzoek gedaan of het verhelpen van afwijkingen aan het gebit door een dierenarts een positieve uitwerking heeft op het lichaamsgewicht. De uitkomst van het onderzoek is dat na herstel van het gebit de lichaamsconditie er een half tot 1 punt op vooruit gaat.

Dierenarts Dr. Alaa Soliman heeft een diervriendelijk pakzadel voor werkpaarden en -ezels bedacht en ontwikkeld. De singel is gemaakt van rubber en de bovenkant is gemaakt van zachte materialen in plaats van het zware, hoekige hout dat bij oude zadels wordt gebruikt. Het nieuwe model wordt momenteel uitgetest op 11 dieren in Aswan. Er wordt bekeken of het nieuwe zadel de wonden voorkomt die we zo vaak zien bij het gebruik van de traditionele houten pakzadels.

C. Impactmeting

Om de impact van de activiteiten van Brooke-Egypte inzichtelijk te maken, is gedurende het boekjaar 2018-2019 gewerkt aan een plan voor het verrichten van systematische metingen. Het doel is om dieren die acuut lijden te helpen en om een structurele verbetering in het welzijn van de werkdieren te realiseren. De metingen worden uitgevoerd in de volgende stappen: 1) selectie van een geschikt geografisch meetgebied voor elk diergeneeskundig team 2) analyse van de situatie in de geselecteerde gebieden door identificatie van de meest voorkomende dierenwelzijnsproblemen in het gebied 3) het vaststellen van de aanpak om problemen te bestrijden en implementatie 4) monitoring en evaluatie na een periode van vijf jaar 5) rapportage.

Het meten en evalueren van de interventiemethoden in gebieden met specifieke gezondheidsproblemen bij werkpaarden en ezels die door Brooke-Egypte projectmatig worden bestreden verschaft Brooke-Egypte inzichten in de effectiviteit van de interventie en stelt de beleidsmakers in staat om - indien nodig - de aanpak te wijzigen.

Inmiddels zijn in alle werkgebieden de belangrijkste gezondheidsproblemen geïdentificeerd op basis van de zogenaamde welfare assessment indicatoren, waarbij zowel wordt gekeken naar dieren als naar het gedrag van de diereigenaren en overige mensen die met dieren werken. Brooke-Egypte is realistisch en onderkent dat veranderingen in dierenwelzijn en het gedrag van mensen zich niet van de ene op de andere dag voltrekken; dat duurt vele jaren; generaties zelfs. Ondertussen spant Brooke-Egypte zich met gerichte programma's in om een duurzame verbetering teweeg te brengen in het welzijn van werkpaarden en ezels en in het gedrag van mensen ten opzichte van hun dier.

In maart 2022 zijn metingen uitgevoerd naar de gezondheidstoestand van toeristenpaarden in de vier gebieden waar extra voer wordt uitgedeeld. Eveneens in maart zijn in 23 gebieden metingen gedaan in het kader van het neusbandjes project. Bij het schooltje Masr Bokra bij de baksteenfabrieken in Helwan en de opleidingsplaatsen voor analfabeten in Alexandrië is bekeken of de projecten effect hebben op de kennis van dierenwelzijn bij de leerlingen. In aanvulling daarop is door de rural guides onderzoek gedaan naar de kennis van dierenwelzijn in 39 dorpen in vijf werkgebieden van Brooke-Egypte. Bij de volgende projecten wordt impactmeting gedaan:

- Bijvoeren toeristenpaarden.
- Neuswonden veroorzaakt door kettingen.
- Helwan baksteenfabrieken en het schooltje Masr Bokra for Development.
- Lessen met dierenwelzijnsboodschap voor analfabeten in Abohomos / El Beheira.
- Rural guides meting van kennis en veranderen gedrag eigenaren en hun families.

4. Geoormerkte giften 2021/2022

Ook dit jaar weer hebben donateurs van Brooke-Nederland twee mobiele teams van Brooke-Egypte speciaal ondersteund: een team in de Nijldelta (Mansoura) geleid door dierenarts Dr. Abed, die dit boekjaar 4750 dieren heeft behandeld en die, met zijn team en drie rural guides, zo'n 6837 mensen heeft voorgelicht over dierenwelzijn op 13 werklocaties, en het mobiele team van Dr. Ameen in Luxor, die op 8 locaties 4859 dieren heeft behandeld en die, samen met lokale welzijnswerksters, zo'n 5090 mensen heeft voorgelicht over goede dierzorg. Brooke-Egypte is deze schenkers bijzonder dankbaar voor hun aanmoediging en steun.

5. Belangrijke gebeurtenissen 2021/2022

Onderhoud kliniek Cairo

Toen in het najaar van 2020 scheuren in de muren zichtbaar werden in het hoofdgebouw van de Cairo-kliniek bleken ingrijpende werkzaamheden noodzakelijk. Er werd geconstateerd dat er op een aantal punten geen fundering aanwezig was. De onderhoudswerkzaamheden aan het hoofdgebouw van de Cairo-kliniek zijn in november 2021 voltooid.

Koninklijk bezoek voor Brooke-Cairo

In november 2021 heeft HKH Camilla Parker Bowles de pas gerenoveerde Cairo-kliniek heropend. Het koninklijk bezoek werd bijgewoond door Richard Searight, de kleinzoon van de oprichtster Dorothy Brooke, en door Frederik Schutte, bestuursvoorzitter van Brooke Hospital for Animals-Nederland.

6. Vooruitzichten Brooke-Egypte boekjaar 2022/2023

Brooke-Egypte handhaaft de grote lijnen van het beleid zoals thans gevoerd, met als hoofdpunten gratis veterinaire dienstverlening aan noodlijdende werkpaarden, -ezels en muil dieren; publieksvoorlichting over dierenwelzijn en, waar mogelijk, beïnvloeding van het overheidsbeleid op het gebied van dierenwelzijn; samenwerking met overheidsinstanties en non-gouvernementele organisaties; interne bijscholing en bijscholing van lokale dienst- en hulpverleners.

Bijdrage Brooke-Nederland aan Brooke-India 2021/2022

Brooke-India is dankbaar voor de steun van de Nederlandse donateurs voor hun werk. COVID-19 situatie in het land en het effect op het werk van Brooke-India.

In april/mei 2021 woedde de tweede COVID-19 golf door India, en gold een volledige lockdown. In januari 2022 volgde een derde golf. Op 31 maart 2022 was het aantal besmettingen dermate laag dat de overheid een einde maakte aan alle coronamaatregelen. Brooke-India heeft tijdens de lockdown noodhulp verleend middels het uitdelen van gratis diervoeder voor 1600 paarden, ezels en muil dieren, verspreid over verschillende projecten van Brooke-India. Daar hebben 1300

eigenaren profijt van gehad. Eveneens heeft Brooke-India deels gesubsidieerde eerste hulp kits uitgedeeld aan 1700 eigenaren die in de coronatijd geen inkomsten hadden. Dankzij het feit dat de Indiase overheid diergeneeskundige hulp als essentieel kwalificeerde konden de dierenartsen van Brooke-India in samenwerking met de afdeling diergezondheid van de overheid veterinaire spoedhulp verlenen in Brooke-India's werkgebied.

Het werk op de paardenmarkten heeft gedurende een paar maanden niet plaatsgevonden door het landelijk verbod op grote bijeenkomsten, maar over de gehele linie is het werk van Brooke-India niet ernstig gewijzigd door de COVID-19 uitbraken. Dat neemt niet weg dat de pandemie wel degelijk een negatief effect heeft gehad op het welzijn van mensen in arme leefgemeenschappen in India. Door een snelle respons op veterinaire spoedgevallen draagt Brooke-India bij aan de veerkracht van deze gemeenschappen.

Outcome 1 - Het vergroten van kennis van paardenheelkunde en paardenwelzijn van lokale veterinaire dienstverleners en het versterken van hun contact met de gemeenschappen van paarden- en ezeleigenaren.

Overdracht van kennis van paardenheelkunde op lokale hulpverleners en diereigenaren.

Brooke-India zit in een overgangsfase. De directe hulpverlening door eigen dierenartsen wordt verschoven naar dienstverlening door plaatselijke veeartsen en overige dienstverleners actief in de paardensector.

Brooke-India ontwikkelt bijscholingsprogramma voor de verschillende soorten dienstverleners, zoals veeartsen met een eigen praktijk, veeartsen in dienst van de overheid, hoefsmeden, scheerders, tuigmakers en zadelmakers in dorpen.

Dankzij de inspanningen van Brooke-India zijn het afgelopen jaar van in totaal 11.102 gemelde spoedgevallen 4108 dieren behandeld door Brooke-dierenartsen; het overgrote deel, 6994 dieren (63 procent), is behandeld door lokale veeartsen. Brooke-India's kennisoverdracht werpt zijn vruchten af; de zelfredzaamheid van gemeenschappen neemt toe en de afhankelijkheid van de hulpverlening door Brooke-India neemt af.

Het vergroten van kennis van paarden- en ezeleigenaren.

Gelijktijdig met deze bijscholingscursussen wordt eigenaren van paarden en ezels geleerd om pijn te herkennen bij hun dier en om voorzieningen te treffen waardoor aandoeningen worden voorkomen. Brooke-India maakt bij de voorlichting gebruik van de zogenaamde "Participatory Welfare Needs Assessment". Een leermodel ontwikkeld door Brooke-India om groepen actief te laten meedenken wat werkpaarden en ezels nodig hebben om gezond te zijn en blijven.

Een stem geven aan gemarginaliseerde gemeenschappen van paardeneigenaren.

Brooke-India werkt met mensen die behoren tot de allerarmste leefgemeenschappen in India, waarvan een groot deel het moet doen zonder overheidssteun. Brooke-India helpt deze gemeenschappen door het vormen van paardenwelzijnsgroepen in drie lagen: de groep, een vereniging van groepen en een federatie. De gedachte hierachter is dat in groepsverband gemeenschappelijke belangen van paardeneigenaren kunnen worden behartigd, in eigen kring, maar ook bij instanties en overheden. Zo kunnen deze groepen bijvoorbeeld gezamenlijk onderhandelen met lokale veterinaire dienstverleners over schappelijke prijzen voor diergeneeskundige behandelingen. De paardenwelzijnsgroepen krijgen van Brooke-India voorlichting over diergezondheid en dierenwelzijn. Vooral vrouwengroepen worden aangemoedigd. Deze vrouwengroepen worden wél breed gesteund door de Indiase overheid.

Outcome 2: Het creëren van een diervriendelijke omgeving in de baksteenfabrieken.

Brooke-India zet zich in om de eigenaren van de baksteenfabrieken aan te sporen om in hun fabriek voorzieningen te treffen die het dierenwelzijn bevorderen van de paarden en ezeltjes, zoals zandbakken voor de dieren om in te rollen, overdekte stallen en rustplaatsen, en Eerstehulp-kits. Een baksteenfabriek die al deze diervriendelijke voorzieningen heeft, is een dierenwelzijnskeurmerk-baksteenfabriek. Om een nationaal breed gedragen draagvlak te creëren voor de keurmerk-baksteenfabrieken heeft Brooke-India samengewerkt met lokale Verenigingen voor Baksteenfabrieken. Ook is een ontmoeting geweest met de Voorzitter en Secretaris van de Federatie van de Indiase baksteen- en tegelfabrikanten, die het werk van Brooke-India in de baksteenfabrieken ondersteunt. Een voorbeeldposter van welke elementen een dierenwelzijnskeurmerk-fabriek moet hebben is gemaakt en opgehangen in een groot aantal baksteenfabrieken.

Verandering in beleid

Brooke-India heeft zich dit boekjaar ingezet om bewustzijn van dierenwelzijn bij leden van de Federatie van de Indiase baksteen- en tegelfabrikanten te vergroten door de invoering van de richtlijnen voor het dierenwelzijn van dieren die werken in de baksteenfabrieken aan de hand van de zogenaamde "Animal Welfare Based Indicators". Die richtlijnen zijn door de Federatie overgenomen, wat het resultaat is van veel lobbywerk door Brooke-India.

Resultaat van enkele metingen in baksteenfabrieken aan de hand van de "Animal Based Indicators" (er zijn binnen het werkgebied van Brooke-India 2190 baksteenfabrieken) :

- 89 procent van de baksteenfabriekdieren heeft een body condition score (BCS) van ≥ 2 .
- 91 procent van de baksteenfabriekdieren heeft geen wonden aan de rug of schoft.
- 85 procent van de baksteenfabrieken heeft diervriendelijke faciliteiten (waterbak, zandbak, afdakjes).
- 90 procent van de dieren heeft de normale leeftijd om te kunnen werken (3,5 jaar en ouder).

In boekjaar 2021-2022 zijn 996 Eerstehulp-kits geplaatst in de baksteenfabrieken.

Outcome 3: Paardenmarkten

Paardenmarkten worden doorgaans ver van de bewoonde wereld gehouden en dierenartsen zijn er nauwelijks, terwijl er duizenden paarden, ezels en muil dieren staan. In het boekjaar 2021-2022 mochten door de coronapandemie in de periode april-september 2021 geen paardenmarkten worden georganiseerd.

In de periode na de lockdown, gedurende de tweede helft van het boekjaar, heeft Brooke-India 26 paardenmarkten bijgewoond. Op die markten zijn 110.000 paarden, ezels en muilieren

behandeld door onze teams. Onze voorlichtingsmedewerkers hebben bijscholing verzorgd voor op de markten aanwezige lokale overheidsdierenartsen, tuigmakers en scheerders.

Het voorlichtingsteam van Brooke-India heeft gedurende het boekjaar voorlichting gegeven aan verschillende soorten belanghebbenden, zoals studenten diergeneeskunde en (137) hoefsmeden, maar ook praktijklessen gegeven

aan nieuw geworven medewerkers van Brooke-India.

Outcome 4: Advocacy

Om diervriendelijke beleidsveranderingen op nationaal en regionaal niveau teweeg te brengen heeft Brooke-India in boekjaar 2021-2022 wederom contacten gelegd met een groot aantal instellingen, belanghebbenden en beleidsmakers uit verschillende disciplines, waaronder de Nationale werkgroep voor Baksteenfabrieken, ambtenaren op het Departement van Landbouw en Dierhouderij en hoge functionarissen van de Indiase Raad van Dierenwelzijn, alsmede universiteiten en onderzoeksinstituten. Voorbeeld van samenwerking met een onderzoeksinstituut is de online workshop die Brooke-India heeft georganiseerd samen met het Indian Institute of Public Health getiteld: *On Emerging Diseases in India: One Health Perspective*. Het doel van dit soort contacten is dat overheden en overige instanties het belang inzien van en middelen beschikbaar stellen voor het welzijn van werkpaarden, ezels en muilieren.

Een patiënt op de Mallinath paardenmarkt

Brooke-India's Extension and Training Team zet zich in op paardenmarkten. Op de meerdaagse Mallinath paardenmarkt is dierenarts Dr. Meeraj de leider van het team. Het team heeft een behandelplaats met grote informatiekraam op de markt, en zet zich gedurende de marktdagen onder meer in om diereigenaren voor te lichten, en de dialoog aan te gaan met de organisatoren van de markten. De organisatoren worden aangespoord om betere voorzieningen te treffen op de markten, zoals een helling voor het in- en uitladen van de open vrachtwagens waarin paarden worden vervoerd. Als het nodig is, dan behandelt Dr. Meeraj patiënten die naar de behandelplaats worden gebracht, zoals het paard van Zaheer, dat gewond was geraakt bij het rommelige uitstappen uit de open vrachtwagen waarin het dier was vervoerd. Het paard was in

paniek geraakt en had zijn wenkbrauw opengehaald aan een haak. Dierenarts Meeraj vertelt: "Eigenaar Zaheer was naar de markt gekomen om zijn dier te verkopen. Ik heb de wond schoongespoeld en gehecht, en hem gezegd dat hij de komende dagen bij ons langs moest komen. Gedurende een paar dagen is hij bij ons langsgekomen. De wond van het dier heelde netjes. Minstens zo belangrijk is dat mijn teamleden en ik de man gedurende de paardenmarkt kennis hebben bijgebracht over dierenwelzijn en dierzorg. Het was mijn eerste paardenmarkt en patiënt sinds de uitbraak van COVID-19. Terwijl ik bezig was met hechten, besepte ik hoe ik dit had gemist."

Bijdrage Brooke-Nederland aan Brooke-Pakistan 2021/2022

Brooke-Pakistan is dankbaar voor de steun van Brooke-Nederland aan hun werk in Pakistan voor de periode april 2021 tot maart 2022.

COVID-19

Door de pandemie zijn de afgelopen 12 maanden wederom zwaar geweest voor Brooke-Pakistan, met name het eerste halfjaar. COVID-19 heeft een socio-economische en culturele impact gehad op de maatschappij en heeft geleid tot grote onzekerheid op alle gebieden. De gemeenschap van paarden- en ezeleigenaren heeft het zwaar te verduren gehad en is kwetsbaarder geworden; meer dan ooit lagen de prioriteiten bij de eerste levensbehoeften.

Het feit dat Brooke-Pakistan werkt aan goede banden met leefgemeenschappen heeft mogelijk gemaakt dat het werk ondanks alle uitdagingen door heeft kunnen gaan. Daarvoor heeft Brooke-Pakistan haar manier van werken aangepast. Zo hebben ze via digitale kanalen voorlichtingssessies gegeven aan veterinaire dienstverleners, hebben de veldwerkers intensief contact gehouden met de contactpersonen binnen de gemeenschappen en hebben ze de contacten met veterinaire instellingen en instituten geïntensiveerd. Dankzij goede contacten met humanitaire hulpverleningsorganisaties heeft Brooke-Pakistan ervoor kunnen zorgen dat deze organisaties diervoeding hebben uitgedeeld in gemeenschappen van paarden- en ezeleigenaren.

Hoogtepunten van het boekjaar:

- Samenwerking met veterinaire faculteiten van universiteiten en lobbywerk van Brooke-Pakistan bij de Pakistaanse veterinaire-medische Raad en bij de nationale Onderwijsraad heeft ertoe geleid dat de cursus 'Dierenwelzijn en ethiek' is opgenomen in het curriculum van de nationale universitaire opleiding tot dierenarts. Dit bijvak zal worden gegeven op tenminste 14 veterinaire universiteiten in heel Pakistan, waardoor honderden veterinaire afgestudeerden pleitbezorgers voor dierenwelzijn zullen zijn. Tijdens het vak zullen de studenten kennismaken met het werk van de dierenhulporganisatie Brooke-Pakistan.
- Brooke-Pakistan is lid geworden van een werkgroep die zich bezighoudt met de maatstaven van de Wereldorganisatie voor Diergezondheid (internationale afkorting: OIE), het One Health concept en bio-risicobeheer.

Project boekjaar 2021/2022	Baksteen-fabrieken	Overige werkplaatsen	Kolenmijnen	Totaal
Aantal werkpaarden, ezels, muildieren die baat hebben gehad bij de interventie van Brooke-Pakistan	19.938	81.021	6466	107.425
Behandelingen door Brooke-teams	3811	902	358	5071
Behandelingen door Brooke-getrainde veterinaire dienstverleners	88.605	152.127	979	241.711
Aantal leefgemeenschappen bereikt	762	287	200	1249

Baksteenfabrieken

Brooke-Pakistan is bezig met uitbreiding van het aantal baksteenfabrieken waar ze hulp bieden: in de periode 2021 tot 2025 zal het werk in de baksteenfabrieken worden uitgebreid tot 3000 baksteenfabrieken in 41 districten, waarmee het welzijn zal worden verbeterd van zo'n 75.000 fabrieksdieren en gezinnen die van de dieren afhankelijk zijn. Brooke-Pakistan heeft in het boekjaar 2021-2022 het werkgebied uitgebreid met 6 nieuwe districten. Daarbij wordt ondermeer gewerkt met de vrouwen binnen de gemeenschap van baksteenfabriekwerkers, die een rol krijgen als verspreiders van de boodschap. Toegevoegde interventies richten zich op de principes van "One health" en "One welfare". De uitbreiding van het werk in de baksteenfabrieken vordert goed: inmiddels is Brooke-Pakistan al actief in 741 baksteenfabrieken, waar hulp geboden wordt aan circa 11.000 paarden, ezels en muildieren en rond de 10.000 mensen.

Nulmetingen zijn verricht in nieuw bezochte fabrieken, wat een hele prestatie is als gekeken wordt naar de grote afstanden tussen de fabrieken en de contacten die moeten worden gelegd met de eigenaren van de baksteenfabrieken.

Kolenmijnen

In de kolenmijnen van Khushab en Chakwal worden werkezeltjes ingezet om de kolen vanuit de diepe mijnschachten naar de oppervlakte te vervoeren.

De mijnen bieden werkgelegenheid aan duizenden ongeschoolde en semi-geschoolde arbeiders; die zijn tevens de eigenaren van de ezels. Met ingangen die 1.60 meter hoog en breed zijn, met schachten van 230 meter diep vol stof en verstikkende, vervuilde lucht zijn de mijnen gevaarlijke werkplekken voor mens en dier. De ezeltjes sjouwen zware zakken kolen van beneden naar boven, lopen daarbij verwondingen op en raken uitgeput. De meest voorkomende aandoeningen zijn ademhalingsproblemen, diepe schaafwonden, hoefproblemen, oogproblemen en oververhitting. Gedurende het boekjaar 2021/2022 zijn 6500 dieren en 4067 eigenaren bereikt. Daarmee zijn de jaardoelen bereikt (doel: 6000 dieren en 4000 mensen). De activiteiten van Brooke-Pakistan in de kolenmijnen bestaan onder meer uit het trainen van een selecte groep werkers in iedere kolenmijn, in het tijdig herkennen van aandoeningen en het geven van eerste hulp aan dieren, en in het geven van voorlichting aan de overige mijnwerkers. Deze werkers worden de "Community Change Agents" genoemd. Zij doen hun werk op vrijwillige basis. Brooke geeft aan elke kolenmijn eerstehulppakketten, die worden bewaakt en gebruikt door deze Community Change Agents. Samen met deze mannen gaat Brooke de dialoog aan met de eigenaren van de kolenmijnen om deze voorzieningen te laten treffen zoals schaduwplekken en waterbakken. En ondertussen wordt door Brooke gelobbyd bij plaatselijke overheidsdiensten voor landbouw en veeteelt met het doel dat die hun diensten uitbreiden naar de mijnstreken.

Een paar speerpunten van het werk in de kolenmijnen gedurende boekjaar 2021-2022.

- Gemeenschapsbetrokkenheid sessies: een aantal aandoeningen van de werkpaarden en ezeltjes in de kolenmijnen zijn het resultaat van een gebrek aan kennis over dierenwelzijn van de eigenaren. Door de eigenaren kennis over dierzorg bij te brengen raken ze minder afhankelijk van de hulpverlening van Brooke of lokale veterinaire dienstverleners. Brooke-Pakistan heeft gedurende het jaar 156 voorlichtingssessies georganiseerd in 200 kolenmijnen waarin zaken als schone stallen, watervoorziening en goed voer, hoefverzorging, en het tijdig behandelen van schaafwonden aan de orde kwamen. De sessies zijn in totaal bijgewoond door 1250 ezeleigenaren en arbeiders die met de dieren werken.
- Wedstrijden voor het gezondste dier: na het opheffen van de lockdown zijn vier wedstrijden georganiseerd. De winnaars kregen een zak diervoer en een certificaat.
- Er zijn 30 bijeenkomsten georganiseerd met eigenaren van kolenmijnen, om hen te overtuigen dat ze hun mijn(en) voorzien van eerste hulpkits, schaduwplekken, waterbakken en waterpompen.
- 358 spoedbehandelingen zijn uitgevoerd door Brooke-dierenartsen.
- 79 werkers zijn opgeleid als Community Change Worker. Deze mannen zijn in staat om eenvoudige wonden te verzorgen, ze wijzen erop dat hoeven schoongemaakt moeten worden, ze letten op of er voldoende water in de bakken zit, etc.
- Dankzij bemiddeling van Brooke-Pakistan heeft een eigenaar van een kolenmijn een dierenarts ingehuurd voor drie jaar. De kolenmijneigenaar betaalt ook de medicijnen die door de dierenarts worden gebruikt.

Een patiëntje in een kolenmijn.

Brooke-Pakistan's dierenarts Dr. Rab Nawaz vertelt: "Toen we voor het eerst de kolenmijnen bezochten, waren er bijna geen dieren zonder wonden. Dankzij onze voorlichtingsbijeenkomsten zien we steeds minder vaak wonden. En de werkers die we hebben opgeleid om in de mijnen de gezondheid van de dieren in de gaten te houden, wijzen hun collega's erop dat er ingegrepen moet worden wanneer ze een wondje zien. Onze inspanningen werpen hun vruchten af. Dat neemt echter niet weg dat mijn team en ik toch nog zo nu en dan een dier tegenkomen met een grote wond, veroorzaakt door overbelasting, een slecht zittend en schurend pakzadel, en ook stokslagen. We blijven nare gevallen zien, en dat is het gevolg van het zware werk dat geleverd moet worden in de mijnen, dag in dag uit. Toen ik onderweg was naar de kolenmijnen, kreeg ik een telefoontje van een bezorgde helper in de Arta kolenmijn die melding maakte van een ezel met een grote rugwond. Ik ben er meteen naartoe gegaan. Er was inderdaad sprake van een ernstige rugwond. De werker die werkte met het dier werd erbij gehaald. Hij heette Jamal. Nadat ik de ezel heb behandeld heb ik Jamal om opheldering gevraagd. Die vertelde dat hij elke dag op meerdere ezels moet passen en dat hij niet had gezien dat de buikriem loshing.

Het zadel slingerde heen en weer wanneer de tassen aan weerszijde van de rug waren volgeladen met kolen. Toen ik Jamal vroeg of hij dacht dat zijn dier een machine was en geen pijn had, keek hij naar de grond. Hij wist dat hij fout zat. Het pakzadel had namelijk ook geen padding. Ik heb zijn collega's erbij geroepen, en in een gebouwtje heb ik uitleg gegeven over de gevolgen van slecht tuig en hoe eenvoudig het is om tuig diervriendelijk te maken. Jamal heeft me beloofd het pakzadel te verbeteren en voortaan beter op te letten of het goed zit. Ik ga onze contactpersoon in deze kolenmijn opdracht geven om dit te controleren, maar ik kon zien dat Jamal het meende."

4. De organisatie Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland

Bestuur

Samenstelling

Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter, een penningmeester en een secretaris. Het algemeen bestuur bestond gedurende het boekjaar 2021-2022 uit vijf personen. Mevrouw M.J.J.O. Lashley is in oktober 2021 afgetreden na een bestuurslidmaatschap van 9 jaar. Wij zijn mevrouw Lashley buitengewoon dankbaar voor haar geweldige hulp als bestuurslid en we zijn erg blij dat zij per november 2021 bij Brooke-Nederland een belangrijke parttime staffunctie vervult: toezicht op het veterinaire technische werk van Brooke-Egypte.

Functioneren

Het bestuur heeft in 2021/2022 vijfmaal vergaderd, waaronder tijdens een heidag die in oktober plaatsvond. De jaarlijkse Joint Board Meeting met het Egyptische bestuur is uitgesteld tot mei 2022. Twee online vergaderingen hebben plaatsgevonden met een kleine delegatie van Brooke-NL (voorzitter en directeur) met de bestuursvoorzitter en directeur van Brooke-Engeland. Het bestuur heeft gedurende het boekjaar veelvuldig online, telefonisch en schriftelijk overleg gepleegd. De voorzitter van Brooke-Nederland heeft regelmatig contact gehad met de bestuursvoorzitters van respectievelijk Brooke-Egypte en Brooke-Engeland.

Staf en kantoor

De staf bestaat ultimo boekjaar uit twee fulltime medewerkers en twee parttime medewerkers (2,6 fte).

Comité van Aanbeveling

Ons Comité van Aanbeveling bestaat uit de prominente Nederlanders Martin Gaus (goodwill ambassador), Mensje van Keulen, Yvonne Kroonenberg, Tineke Bartels, Anky van Grunsven en Huub Stapel. Waar en wanneer mogelijk brengen de leden van het Comité van Aanbeveling en de ambassadeurs het werk van Brooke onder de aandacht van het grote publiek. Brooke is de leden van het Comité van Aanbeveling en de ambassadeurs zeer dankbaar voor de wijze waarop ze zich inzetten, elk vanuit eigen betrokkenheid.

Vrijwilligers

Een aantal activiteiten van Brooke is uitsluitend mogelijk dankzij de inzet van vrijwilligers. Hun hulp is voor ons letterlijk onbetaalbaar en komt direct ten goede aan het goede doel, de zorg voor werkpaarden en ezels in de werkgebieden van Brooke. Wegens corona waren er ook dit boekjaar geen evenementen, maar onze vrijwilligers staan altijd voor ons klaar. Wij zijn de familie Vink, Ancilla de Rover, Winford van Deursen, Henk Polman, Ria Juffermans en Ko, en Fem en Rob Groen eindeloos dankbaar.

5. Brooke in de media

Brooke-Nederland heeft zich in ook het boekjaar 2021/2022 ingespannen om de activiteiten in het veld via zoveel mogelijk mediakanalen naar buiten te brengen.

Illustratie: Philip Hopman

In 1994 is Brooke-Nederland opgericht. Vanaf het begin heeft Brooke-Nederland de aandacht gevraagd voor 'het werkdier in de derde wereld'. Deze dieren moeten zwoegen, ze lijden aan ziektes, ondervoeding en uitputting. De paarden, ezels en muilieren zijn de enige bron van inkomsten voor hun straatarme eigenaren, die vaak niet weten hoe ze met dieren moeten omgaan. Brooke-Nederland heeft deze boodschap neergelegd bij het Nederlandse publiek, en steun gevraagd. Met deze boodschap was Brooke een pionier in Nederland.

Brooke-Nederland blijft deze doelstellingen uitdragen, via televisie-uitzendingen, reclamespots, verhalen in Werkdier Nieuws en de Brooke Juniorclub, advertenties en editorials in de pers, en via social media.

Televisie

In december 2021 en in maart 2022 zijn onze spots "Brooke ziet ze, Brooke hoort ze" en "Bijvoeren toeristenpaarden" uitgezonden op nationale en regionale televisie.

Internet/social media

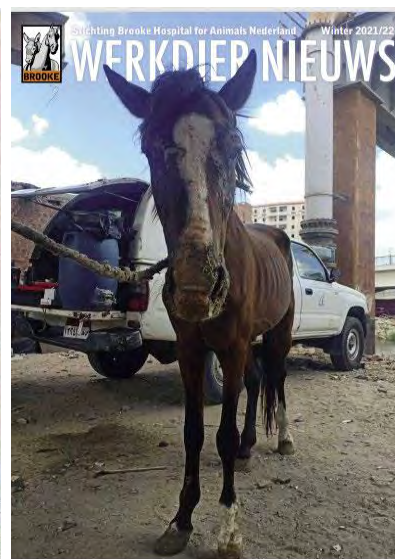
Voor wat betreft onze website en sociale mediakanalen maken wij gebruik van synergie tussen de verschillende uitingen van Brooke op televisie, in de geschreven pers, op internet en via onze sociale media. Hoe breder het platform, des te meer mensen we bereiken, ook buiten onze eigen achterban. Ook lenen sociale media zich uitstekend om de wervingsacties van vrijwilligers en actieve donateurs voor het voetlicht te brengen.

Geschreven pers

In de verschillende dagbladen en tijdschriften hebben we betaalde advertenties geplaatst, die gekoppeld waren aan extra gratis advertenties.

6. Relaties met donateurs

Brooke-Nederland publiceert tweemaal per jaar “Werkdier Nieuws”, een acht pagina's tellende nieuwsbrief. De basisteksten en fotoreportages worden aangeleverd door de Brooke-medewerkers in het veld. Hiermee krijgen de donateurs een direct beeld van de wijze waarop hun donaties worden besteed. Op de laatste pagina van de nieuwsbrief worden de initiatieven en activiteiten vermeld die door particulieren en organisaties zijn ontwikkeld om financiële steun voor Brooke te werven of om promotie te maken. Sinds de uitbraak van corona liggen deze activiteiten zo goed als stil.

Voor onze juniorleden, “De Brookies”, wordt een nieuwsbrief gepubliceerd, die een aangepaste versie is van de ‘volwassen’ nieuwsbrief.

Ter zake van rechtstreekse donateurscontacten ontvangt Brooke jaarlijks zo'n 9.000 e-mails en brieven. Er wordt naar gestreefd om binnen één week een antwoord te sturen. In het boekjaar is deze doelstelling gerealiseerd.

Klachten worden volgens onze klachtenprocedure afgehandeld.

Het jaarverslag wordt na goedkeuring integraal op de website geplaatst.

7. Toezicht op de financiën

Brooke-Nederland volgt de voorschriften van het Centraal Bureau Fondsenwerving, waarin de RJ 650 ter zake van financiële verslaglegging is opgenomen. De gedragscode Wijffels wordt vrijwillig gevolgd. De statuten, het huishoudelijk reglement en het Treasury Statuut van Brooke-Nederland geven specifieke regels voor het financiële beleid, en voor de financiële verantwoordelijkheden en taken van het bestuur en de directie.

Intern toezicht

Tijdens de bestuursvergaderingen wordt als vast agendapunt de financiële situatie besproken en genotuleerd, eveneens in relatie tot het budget.

Extern toezicht

De boekhouding is uitbesteed aan Jac's den Boer & Vink bv, die gespecialiseerd is in de administratie van non-profitorganisaties. De facto fungeren zij als een extern toezichthouder op de dagelijkse financiën. De accountantscontrole en goedkeuring van de jaarstukken wordt uitgevoerd door Dubois & Co. Registeraccountants.

Als keurmerkhoudster valt Brooke-Nederland onder het controlerend toezicht van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

N.B. In het boekjaar bedroegen de kosten van bovengenoemde externe toezichtcontrole circa 2,9% van de totale kosten.

8. Resultaten

Realisatie/afwijking van planning

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Planning 2021/2022</u>
Aantal nieuwe donateurs	705	800
Totaal baten	€ 4.139.328	€ 1.714.000
Donaties aan de kliniekcentra en projectmatige lasten	€ 1.800.714 *	€ 1.771.546

* Dit boekjaar betreffen de gerealiseerde donaties aan de kliniekcentra en projectmatige lasten € 1.800.714 tegenover een budget van € 1.771.546.

Verkorte staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€
Baten		
Totaal baten	<u>4.139.328</u>	<u>5.277.953</u>
Lasten		
Besteed aan doelstelling	2.095.336	1.843.888
Werving baten	61.025	73.794
Beheer en administratie	<u>101.254</u>	<u>89.714</u>
Totaal lasten	<u>2.257.615</u>	<u>2.007.396</u>
Rente en bankkosten	<u>-60.334</u>	<u>-37.705</u>
Saldo van baten en lasten	<u>2.197.281</u>	<u>1.969.691</u>

8.1 Bijdrage aan kliniekcentra in Egypte, Pakistan en India

Brooke-Nederland heeft € 1.710.714 rechtstreeks overgemaakt naar de kliniekcentra in Egypte. Daarnaast is € 90.000 overgemaakt naar onze eigen, separate bankrekening van Brooke Action for Working Horses and Donkeys te Londen. Van daaruit is een bedrag van € 60.000 gedistribueerd ten behoeve van het werk van Brooke-Pakistan in en € 30.000 voor de werkzaamheden van Brooke-India. Een overzicht van de activiteiten in de bovengenoemde landen is gegeven onder punt 3 van het bestuursverslag.

8.2 Geoormerkte donaties en nalatenschappen

In het boekjaar heeft Brooke-Nederland in totaal € 41.323 aan geoormerkte donaties ontvangen ten behoeve van specifieke projecten in Egypte. In het boekjaar 2021/2022 zijn de geoormerkte donaties overgemaakt naar Egypte en betreffen € 20.000 voor Dr. Ameens Team en € 10.000 voor Dr. Abeds Team en € 11.323 naar Brooke Cairo.

Daarnaast is er een geoormerkte nalatenschap toegezegd van € 475.000 voor werkzaamheden van mobiele medische teams.

9. Financieel beleid

9.1 Vermogensbeleid

Het vermogen bestaat uit reserves en fondsen. Wanneer door een derde aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven, wordt dit deel aangemerkt als een bestemmingsfonds. Wanneer niet een derde, maar het bestuur een bestemming aan de middelen heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve.

Conform de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' vormt het bestuur van Brooke uitsluitend reserves met het beschikbare vermogen met een vooraf bepaalde doelstelling of voor de continuïteit van steun aan de doelstellingen. In 2021/2022 is er een positief saldo van baten en lasten. Daardoor is het totale vermogen van de stichting toegenomen. In de begroting 2022/2023 is een intering op het vermogen geprognosticeerd. Het huidige vermogen vormt momenteel een veiligheidsbuffer om in continuïteit te kunnen voldoen aan onze doelstellingen, ook als het volatiele EGP een scherpe stijging gaat vertonen of als de impact van de coronacrisis negatief uitvalt. De reserves en fondsen van de stichting zijn op de volgende wijze vastgesteld:

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft tot doel de werkzaamheden van Brooke-Nederland voor enige tijd te waarborgen. Brooke-Nederland houdt een continuïteitsreserve aan die gelijk is aan de operationele kosten van de werkorganisatie van anderhalf jaar. Het bestuur heeft de continuïteitsreserve conform vastgesteld op € 542.000

Bestemmingsreserve projecten Egypte

Met het oog op toekomstige projecten in Egypte heeft het bestuur in het boekjaar 2011/2012 besloten een bestemmingsreserve van € 600.000 te vormen.

Bestemmingsreserve donaties kliniekcentra

Het bestuur heeft vastgesteld dat de bestemmingsreserve donaties kliniekcentra wordt ingezet voor het ondersteunen van Brooke-organisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de programma's ter leniging van het leed en ter bevordering van het welzijn van last- en trekdieren (paarden, ezels en muil dieren) in landen als Egypte, India en Pakistan. Per einde boekjaar bedraagt de reserve € 11.346.305. In de komende jaren zal naar verwachting ingeteerd worden op deze reserve.

Bestemmingsfonds Brooke-India

Het bestemmingsfonds Brooke-India betreft een geoormerkte nalatenschap van € 90.000 voor werkzaamheden van Brooke-India.

Bestemmingsfonds mobiele medische teams

Het bestemmingsfonds mobiele medische teams betreft een in het huidige boekjaar toegezegde geoormerkte nalatenschap van € 475.000 voor werkzaamheden van mobiele medische teams.

9.2 Verantwoord financieel beheer

Het gedrag ter zake van beheer en beschikking over de financiën van de stichting is vastgelegd in een Treasury Statuut (vastgesteld 27 juni 2014). Gezien de beleggingsrisico's die verbonden zijn aan aandelen en obligaties, is het bestuur van mening dat liquide middelen uitsluitend aangehouden moeten worden in de vorm van spaartegoeden.

9.3 Bijzondere gebeurtenissen gedurende het boekjaar

Er hebben zich gedurende het boekjaar geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan die de verwachtingen in de jaarrekening hebben beïnvloed.

10. Vooruitzichten 2022/2023 en toelichting op de begroting

De Brooke-hulpverleners - dierenartsen, diervverzorgers en voorlichtingsmedewerkers - zetten zich dagelijks in voor de verbetering van het welzijn van werkdieren en hun straatarme eigenaren. Het doel van Brooke-Nederland blijft om een maximale bijdrage te leveren aan dit goede werk. Plan voor 2022/2023 is om € 2.162.831 over te maken naar de kliniekcentra in Egypte en aan projecten in India en Pakistan.

Een aantal ontwikkelingen in de grote financiële wereld begint hun weerslag te krijgen op goede doelenorganisaties, zoals negatieve spaarrente; overheidsplannen omtrent maximering van cash betalingen; overheidsplannen omtrent wijzigingen in de bestaande regelgeving v.w.b. fiscale aftrekbaarheid van giften; overheidsplannen tot publicatieplicht van namen grote donoren op websites goede doelenorganisaties. De oorlog in Oekraïne, hoge energieprijzen, rente en inflatie zullen eveneens bijdragen aan de trend dat het voor goede doelenorganisaties steeds moeilijker wordt om nieuwe donateurs te werven. Dit vergt van onze stichting meer inspanning en grotere creativiteit in het traject van promotie en werving, met de nadruk op zichtbaarheid in de media. Voor 2022/2023 hebben we een stijging in de totale kosten van 47% begroot. Dit is met name het gevolg van de uitbreiding van de staf in 2021/2022 met 0,6fte, geplande verdere versterking van de staf met 0,8fte, het gevolg van versterkte kwaliteitscontrole Brooke-Egypte, van maatregelen terzake van cybersecurity en van enkele gerichte promotionele activiteiten. De “buzz words” in de wereld van charitas blijven “impactmeting” en “Theory of Change, “privacy”, “cyber security”, sinds 2019 de SDG’s (Sustainable Development Goals) en integriteitsbeleid; het zijn tevens ijkpunten bij toetsingen door het CBF en accountant. Deze thema’s verschijnen in alle beschouwingen over de charitatieve sector. Privacy en cybersecurity zijn voorwerp van wetgeving. Impactmeting is een thema dat in alle beschouwingen wordt benadrukt als een noodzakelijk aandachtspunt bij planning en evaluatie, alsook bij informatievervalsing aan toezichthouders en stakeholders. Genoemde thema’s behouden ook in 2022/2023 onze aandacht.

Voor het boekjaar 2021-2022 hielden we rekening met een achteruitgang in donateursinkomsten van rond de 10% als gevolg van de coronacrisis, maar de inkomsten op donaties hebben slechts een kleine daling vertoond van 0,8%; daarnaast zijn de verwachte inkomsten op nalatenschappen wederom ruim overschreden. Voor 2022-2023 verwachten we een daling op donateursinkomsten van ruim 6%. Daarmee zijn we redelijk optimistisch. We houden in onze begroting geen rekening met een mogelijke contributie van Brooke-Engeland aan het werk van Brooke-Egypte. De baten uit nalatenschappen zijn voor 2022/2023 begroot op het gemiddelde niveau aan baten uit nalatenschappen van de afgelopen 10 jaar.

11. Begroting 2022/2023

	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
	€	€
BATEN		
Baten van particulieren	2.406.753	3.869.784
Baten van bedrijven	40.000	47.427
Contributie Brooke-UK	0	171.289
Baten van overige organisaties zonder winststreven	30.000	50.767
Som van de geworven baten	2.476.753	4.139.267
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	-1.000	61
Totaal baten	<u>2.475.753</u>	<u>4.139.328</u>
LASTEN		
<i>Besteed aan doelstelling</i>		
- Voorlichting/bewustmaking	218.248	133.638
- Donaties aan de kliniekcetra	2.370.725 *	1.961.698
Totaal besteed aan doelstelling	<u>2.588.973</u>	<u>2.095.336</u>
<i>Werving baten</i>		
- Wervingskosten	<u>95.175</u>	<u>61.025</u>
<i>Beheer en administratie</i>		
- Kosten beheer en administratie	<u>212.783</u>	<u>101.254</u>
Totaal lasten	<u>2.896.931</u>	<u>2.257.615</u>
Saldo voor rente en bankkosten	-421.178	1.881.713
Rente en bankkosten	<u>-40.000</u>	<u>-60.334</u>
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	<u>-461.178</u>	<u>1.821.379</u>

* Inclusief € 2.162.831 aan directe overmakingen aan de kliniekcetra in Egypte en aan projecten in India en Pakistan.

	Begroting 2022/2023	Realisatie 2021/2022
	€	€
<i>Bestemming saldo</i>		
Toevoeging/onttrekking aan:		
- Continuïteitsreserve	0	37.000
- Bestemmingsreserve projecten Egypte	0	0
- Bestemmingsreserve donaties kliniekcetra	-421.178	1.309.379
- Bestemmingsreserve mobiele medische teams	-40.000	475.000
Totaal	<u>-461.178</u>	<u>1.821.379</u>

In het tweede deel van dit document is de jaarrekening bestaande uit de balans, de staat van baten en lasten, het kasstroomoverzicht, de algemene toelichting, de toelichting op de balans, de toelichting op de staat van baten en lasten en de kengetallen opgenomen.

Amsterdam, 19 september 2022

Bestuur

mr. drs. J.F. Schutte, voorzitter
 drs. M. Bankert RA, penningmeester
 drs. L.E. van Gaalen, secretaris
 W.J.H. van Aerssen, bestuurslid

Directie

drs. G.T. Tolud, directeur

Bijlage 1: persoonlijke gegevens directie en bestuur

Directie

Mevrouw drs. G.T. Tolud

Werkzaam als directeur van Brooke Hospital for Animals Nederland sinds 2000. Verbonden aan de stichting sinds 1994.

Het salaris van de directeur blijft binnen de in de *Goede Doelen Nederland*-Richtlijn Beloning van Directeuren gestelde normbedragen.

Bestuur (per einde boekjaar, 31 maart 2022)

De heer mr. drs. J.F. Schutte, voorzitter

Hoofdfunctie:

- Partner bij Brabers Corporate Counsel te Den Haag

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur Stichting Onderlinge Studenten Steun Kriterion te Amsterdam
- Lid Raad van Advies Stichting PAKT
- Secretaris/penningmeester van Stichting Paard - Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD)
- Secretaris/Penningmeester Stichting Geborgde Dierenarts
- Directeur van de vereniging van fabrikanten en importeurs van diergeneesmiddelen in Nederland (FIDIN)
- Voorzitter Stichting Preventel
- Voorzitter Vereniging Farma en Recht
- bestuurslid Stichting Internationale Spinozaprijs

Mevrouw drs. M. Bankert RA, penningmeester

Hoofdfunctie:

- Directeur-eigenaar BRID Holding B.V.
- Consultant BRID B.V.

Nevenfunctie:

- Bestuurslid Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Mevrouw drs. L.E. van Gaalen, secretaris

Hoofdfunctie:

- Senior programma manager bij ZonMw te Den Haag

Mevrouw W.J.H. van Aerssen, bestuurslid

- Eigenaar-Directeur Wilhelmine van Aerssen Agenturen

Bijlage 2: verantwoordingsverklaring

Brooke-Nederland werft fondsen voor haar doelstelling: het verstrekken van gratis diergeneeskundige hulp aan werkpaarden, werkezels, alsook het geven van voorlichting/training ter zake van dierenwelzijn in derde wereldlanden. Het grootste gedeelte van de doelbesteding wordt door Brooke-Nederland rechtstreeks overgemaakt naar Brooke-Egypte. Deze organisatie besteedt de gelden overeenkomstig de doelstelling en Brooke-Nederland houdt toezicht op deze besteding. Een kleiner gedeelte van de doelbesteding wordt via Brooke-Engeland en onder verantwoordelijkheid van Brooke-Engeland overgemaakt naar de Brooke-organisaties in India en Pakistan. Brooke-Engeland houdt toezicht op deze bestedingen.

De organisatorische structuur van Brooke-Nederland is als volgt:

- een onbezoldigd bestuur;
- een bezoldigde staf onder leiding van een directeur.

Het beleid wordt vastgesteld door het bestuur en uitgevoerd door de staf onder leiding van de directeur.

Bovenstaande structuur, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in artikel 5 t/m 11 van de Statuten en artikel 10 van het Huishoudelijk Reglement.

1. Intern toezicht; bestuurlijke en uitvoerende taken

Brooke-Nederland is een kleine organisatie waarin bestuurlijke en toezichthoudende functies worden gecombineerd. Daarom zijn heldere afspraken gemaakt, en schriftelijk vastgelegd, over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betrokkenen. Een en ander ook overeenkomstig de daartoe strekkende aanbevelingen van het CBF.

Het bestuur is actief betrokken bij de totstandkoming van het door de directeur en staf voorgestelde beleidsplan, dat vervolgens door de staf wordt uitgevoerd onder toezicht van hetzelfde bestuur. Dit toezicht wordt geborgd door periodieke bestuursvergaderingen waarin beleidsafwijkingen punctueel aan de orde komen en zorgvuldig worden genotuleerd.

Betalingen worden verricht volgens een protocol, waarin is vastgelegd dat:

- de bevoegdheid van de directeur beperkt is tot budgettaire goedgekeurde uitgaven, met een maximumbedrag per betalingstransactie (€ 500.000 in 2021/2022);
- de gezamenlijke bevoegdheid van de voorzitter en de penningmeester beperkt is tot budgettaire goedgekeurde betalingen die de individuele betalingsbevoegdheid van de directeur overschrijden, met een onbeperkt maximum;
- extrabudgettaire uitgaven goedkeuring vereisen van het bestuur.

Het gedrag ter zake van beheer en beschikkingen over de financiën van de stichting is vastgelegd in een Treasury Statuut (vastgesteld 27 juni 2014).

2. Extern toezicht

De financiële administratie wordt gevoerd door Jac's den Boer & Vink bv en eenmaal per jaar door de onafhankelijke accountant (Dubois & Co. Registeraccountants) gecontroleerd.

3. Samenstelling bestuur

Het bestuur wordt samengesteld door coöptatie. Hierbij wordt de aandacht gericht op de gewenste deskundigheden in de algemene bestuurssamenstelling: bestuurlijk, juridisch, financieel/fiscaal, diergeneeskunde, het doelgebied van de organisatie in ruime zin (ontwikkelingshulp, dierenhulp), marketing/PR, IT. Maar het belangrijkste is: wijsheid, betrokkenheid en de bereidheid zich in te zetten voor het doel.

Het huidige bestuur bestaat uit vijf personen. In het bestuur zijn onder meer de volgende deskundigheden aanwezig: bestuurlijk, juridisch, financieel, zakelijk en diergeneeskunde.

4. Evaluatie functioneren bestuur, staf en organisaties

Het bestuur vergadert minstens zes keer per jaar. Tijdens deze vergaderingen komen beleidsdoelstellingen, beleidsafwijkingen en klachten aan de orde. Tijdens de vergadering wordt een financieel overzicht gepresenteerd, waaraan een evaluatie wordt verbonden.

Bovendien overlegt de directeur ad hoc met voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester indien de dagelijkse gang van zaken daartoe aanleiding geeft.

Bestuur en staf stellen zich regelmatig de vraag: doen wij het goed, en doen wij het goed genoeg voor de werkdieren en hun eigenaren.

Het bestuur evalueert zichzelf jaarlijks; de directeur van de organisatie wordt eenmaal per jaar geëvalueerd. Vanwege corona was in 2020/2021 besloten om deze evaluaties uit te stellen tot het moment waarop een persoonlijk samenzijn weer mogelijk zou zijn. Tijdens de heidag in oktober 2021 is het functioneren van bestuur en staf uitgebreid aan de orde gekomen, alsmede prolongatie en beëindiging van bestuurstermijnen. Deze heidag is niet genotuleerd.

Onder verantwoordelijkheid van de directeur wordt het functioneren van de staf periodiek besproken en schriftelijk vastgelegd.

Een op maat gemaakte databaserapportage geeft de staf dagelijks up-to-date inzicht in de status van donateursbestand en inkomsten.

Elk jaar wordt onder verantwoordelijkheid van het bestuur een driejarenplan opgesteld. In dit plan, en met name bij de totstandkoming, worden de resultaten alsook de gang van zaken in het afgelopen jaar geëvalueerd, en de doelstellingen voor de komende drie jaar geformuleerd.

5. Effectief en efficiënt

Brooke-Nederland opereert kostenbewust en werkt naar eigen mening zowel effectief als efficiënt. De inkomsten op donaties en nalatenschappen waren € 3.967.978 in 2021/2022 (exclusief bijdrage Brooke-Engeland). Dit resultaat wordt gegenereerd en beheerd door een op competentie geselecteerde staf (4 medewerkers = 2,6 fte).

Ter zake van de besteding van de Nederlandse fondsen in de klinieken wordt verwezen naar de bestedingsverklaring in dit verslag (pagina 5).

Het bestuur stelt jaarlijks vast waaraan de geworven gelden moeten worden besteed. In het boekjaar 2021/2022 zijn de volgende bedragen besteed aan de klinieken:

Rechtstreeks:

- Egypte	€ 1.710.714
----------	-------------

Via Brooke-Engeland:

- Pakistan, algemeen en kolenmijnen	€ 60.000
- India, algemeen	€ 30.000

Totaal overgemaakt aan klinieken:	<u>€ 1.800.714</u>
-----------------------------------	--------------------

Aandeel in percentages:

Egypte:	95 %
Pakistan:	3,3 %
India:	1,7 %

6. Relaties met belanghebbenden

Brooke-Nederland publiceert tweemaal per jaar een nieuwsbrief waarin informatie wordt verschaft over de activiteiten in het werkgebied. Foto- en tekstmateriaal zijn afkomstig van de Brooke-medewerkers die werken in het veld, waardoor een actueel en reëel beeld wordt gegeven van de activiteiten.

Op onze website wordt ons volledige jaarverslag gepubliceerd. Bovendien is ons jaarverslag op aanvraag verkrijgbaar. Op deze wijze worden zowel de donateurs, schenkers en sponsors, alsook de in Brooke geïnteresseerden in staat gesteld volledig kennis te nemen van de gang van zaken bij Brooke-Nederland.

Er wordt naar gestreefd dat iedereen die Brooke-Nederland schriftelijk of mondeling benadert binnen één week een reactie krijgt. Momenteel bedraagt het aantal ontvangen e-mails en brieven ongeveer 9.000 per jaar. Een toename van dit aantal zal de doelstelling van 'antwoord binnen één week' onder druk zetten.

Op klachten wordt onmiddellijk gereageerd. Afhandeling geschiedt volgens de regels van het separate protocol 'Klachtenprocedure'. Binnengekomen klachten en behandeling daarvan is een vast agendapunt van alle bestuursvergaderingen.

Bij de verschaffing van informatie en het werven van fondsen voor het statutaire doel worden de volgende regels, die zijn vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement van de stichting, gerespecteerd. “Degene tot wie de informatie of de werving zich richt mag op generlei wijze worden misleid ten aanzien van het doel van de stichting en de wijze waarop dit doel wordt nagestreefd. Verder dienen de manifestaties van de stichting in overeenstemming te zijn met de waarheid en de geldende normen van goede smaak en fatsoen. Met name wordt iedere vorm van pressie vermeden”.

7. Omgaan met risico's

Ter zake van risico's is onze beleidsvisie beperkt tot het kader waarbinnen we operationeel actie kunnen ondernemen ter voorkoming of beperking van specifieke risico's. Buiten dit kader vallen derhalve calamiteiten zoals een pandemie, een bankencrisis of een natuurramp, oftewel rampzalige gebeurtenissen die uitzonderlijk zijn en een ad hoc benadering vereisen. Voor de gevolgen van dit soort risico's vallen wij terug op onze continuïteitsreserve, gelijk aan anderhalf jaar operationele kosten.

Ons risicomanagement is met name gericht op risico's die een nadelig effect kunnen hebben op de fondsenwerving en de fondsenbesteding. Daarnaast onderkennen we ook operationele risico's. De risico's en daarbij behorende controlemaatregelen zijn gedetailleerd beschreven in ons beleidsplan. De operationele staf bewaakt de risico's in de dagelijkse bedrijfsvoering en rapporteert hierover aan het bestuur. Afhankelijk van de mate van de urgentie wordt gereageerd na consultatie met bestuursleden en/of ons gehele bestuur.

De achterban van een liefdadigheidsorganisatie zoals de onze bestaat vooral uit emotioneel betrokkenen. De belangrijkste bedreigingen voor een liefdadigheidsorganisatie zijn verlies van geloofwaardigheid en verlies van publieksaandacht. In beide gevallen staat het voortbestaan van de organisatie op het spel. Daarom staan behoud van geloofwaardigheid en behoud van publieksaandacht centraal in het totale beleid van onze stichting. In feite zijn alle risico's te herleiden tot deze twee punten.

Fondsenwervingsrisico's

Onder fondsenwervingsrisico's moet worden begrepen datgene wat afbreuk doet aan de bereidheid van het publiek en de achterban om te doneren.

- Reputatieschade.
Een eerste en algemeen risico is reputatieschade: al datgene wat de organisatie op negatieve wijze in opspraak brengt. Hieronder valt ook reputatieschade die betrekking heeft op de hele sector goede doelen, veroorzaakt door agressieve fondsenwerving door organisaties die doorgaans niet erkend zijn door het CBF.
De belangrijkste bescherming is de kracht van onze in 25 jaar opgebouwde reputatie en goodwill en dat we een CBF-erkende goede doelenorganisatie zijn.
- Doelstelling onvoldoende bekend of onvoldoende begrepen.
Actie: wij herhalen onze doelstelling in al onze publicitaire uitingen en in onze uitingen koppelen wij al onze werkzaamheden in het veld aan onze doelstelling.
- Twijfel aan de goede besteding van donateursgeld.
Actie: wij geven heldere informatie in ons jaarverslag over de besteding en het toezicht op de besteding middels gespecificeerde interne en externe controles.
De fondsen worden rechtstreeks besteed; wij hebben eigen mensen in het veld. In geval van twijfel verwijzen wij rechtstreeks naar onze eigen mensen in het veld, wat ze doen en wat het kost.
- Brooke-Engeland kan besluiten om de huidige bijdrage stop te zetten.
Actie: er vindt regelmatig overleg plaats over continuering van de steun.
- Concurrentie van organisaties met een soortgelijke doelstelling die leidt tot verwarring van identiteit onder de achterban en het publiek.
Acties: onszelf nadrukkelijk onderscheidend profileren in promotie en publiciteit.

Bestedingsrisico's

Hieronder wordt verstaan bestedingen of bestedingspatronen die afwijken van de doelstelling en/of die onrechtmatig dan wel ondoelmatig zijn. Uiteraard is dit een essentieel punt in de fondsenwervingsrisico's.

- Het grootste risico ligt bij de kostenposten die als ondoelmatig (kunnen) worden gekwalificeerd.
Actie: met een vaste staf van slechts twee medewerkers is Brooke-Nederland een organisatie die extreem kostenbewust opereert. Kostenbewaking is een hoeksteen van het beleid.
Binnen de afgesproken verantwoordelijkheden ziet Brooke-Nederland erop toe dat de donateursgeld optimaal effectief en efficiënt worden besteed door de ontvangende entiteiten.
- Donateursgeld besteden aan projecten die geen draagvlak hebben bij de achterban.
Actie: we blijven uitgaan van onze doelstelling en we houden de vinger aan de pols bij de achterban.

Operationele risico's

Onder operationele risico's rekenen wij de risico's die voortvloeien uit incidentele veranderingen in de omgeving, de geldstroom en de doelstelling.

- Bij zich plotseling wijzigende omstandigheden kan de organisatie in personeelsproblemen komen. Wij zijn een kleine, multifunctioneel ingerichte organisatie die opgewassen is tegen de gegeven situatie. Waar nodig wordt functiescheiding gehanteerd, bijvoorbeeld bij betalingsopdrachten.
Actie: uitbreiding van de organisatie wordt overwogen.
- Kostenstijging vanwege afgedwongen bureaucratie.
Actie: wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet en kritisch en willen telkens de optie openhouden niet mee te doen.
- De liefdadigheidssector is onderworpen aan trends en modegrillen die mogelijk leiden tot kostenverhoging verlies van doelgerichtheid. Impactmeting, "theories of change", "empowerment" worden soms belangrijker dan de primaire doelstelling van de organisatie. Met name eerstelijns hulporganisaties kunnen hierin verdrinken.
Actie: onze stichting blijft allereerst zichzelf.

- Fluctuerende wisselkoersen tussen de euro en de valuta van de landen waar wij actief zijn. *Actie:* wij geven nadrukkelijke indicaties aan de ontvangende entiteiten van de jaarlijks maximaal te ontvangen bedragen in euro's.

Wanneer zich situaties aandienen die een risicoanalyse zinvol maken, wordt dit uiteraard gedaan.

Financiële instrumenten en risicobeheer.

Brooke financiert haar activiteiten uit ontvangen donaties, nalatenschappen en schenkingen van particuliere en zakelijke donateurs en bijdragen van andere non-profit organisaties en de bijdrage van Brooke-UK. Er wordt geen gebruik gemaakt van vormen van externe financiering.

Brooke gebruikt financiële instrumenten zoals cash en crediteuren. De boekwaarde daarvan is vrijwel gelijk aan de reële waarde.

Brooke gebruikt geen afgeleide financiële instrumenten. Het management is op de hoogte van de valuta-, prijs-, krediet-, rente-, cashflow- en liquiditeitsrisico's en heeft regelmatig overleg met verschillende adviseurs over risicobeheer. Het risicobeheerbeleid wordt verder ondersteund door de verschillende controlesystemen die garanderen dat de stichting het risico beheerst. Hieronder volgt een korte beschrijving van de belangrijkste risico's:

- *Valutarisico*
Wij opereren in een internationale omgeving. Het valutarisico voor Brooke bestaat uit financiële transacties in andere valuta dan de rapportagevaluta (euro's). Dit komt vooral voor bij overmakingen van de kwartaalbedragen naar Brooke-Egypte. Het management heeft vastgesteld dat de kosten voor het afdekken (hedgen) van deze valutarisico's niet opweegt tegen de voordelen.
- *Prijrisico*
Wij beleggen de tijdelijke kassaldi niet. Daarom heeft Brooke geen prijrisico.
- *Kredietrisico*
Brooke heeft geen significante concentraties van kredietrisico.
- *Rente, kasstroom en liquiditeitsrisico*
Brooke loopt renterisico op rentedragend contant geld. Dit zijn de rentedragende rekeningen bij de ABN AMRO en de ING. Periodiek wordt de hoogte van de rente op de rekeningen beoordeeld en naar mogelijke alternatieven gekeken. De liquiditeitsbehoefte wordt door veel factoren beïnvloed. Hoewel de geldmiddelen en kasequivalenten van tijd tot tijd fluctueren, zijn wij van mening dat de kaspositie ruimschoots voldoende is om onze uitgaven op korte en lange termijn te dekken.

8. Integriteitsbeleid

Het integriteitsbeleid van Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland is erop gericht dat het gedrag van onze organisatie en haar medewerkers beantwoordt aan de maatschappelijk gangbare normen van zorgvuldigheid en betamelijkheid.

1. Onze organisatie erkent transparantie als een borg voor integriteit, en verplicht zich om betrokkenen – bestuursleden, medewerkers, donateurs, dienstverleners – te allen tijde inzicht te verschaffen in en vragen te beantwoorden over datgene waarmee hun belang gemoeid is.
2. Onze organisatie beheert en spendeert de haar toevertrouwde gelden met opperste zorgvuldigheid, en hanteert daarvoor de professioneel aanbevolen procedures zoals: scheiding van functies/bevoegdheden; dubbel toezicht; onafhankelijk toezicht door derden.
3. Onze organisatie stelt zich in haar voorlichting en werving ten doel om een getrouw beeld van de werkelijkheid te geven.
4. In onze organisatie is het gedrag van medewerkers onder elkaar alsook van medewerkers tegenover derden gebaseerd op respect voor de integriteit van de persoon. Hetzelfde geldt voor de verhoudingen binnen het bestuur, en tussen bestuur en staf.

Onze organisatie gaat geen relatie aan dan wel verbreekt de relatie met personen en/of organisaties die bovenstaande uitgangspunten niet onderschrijven.

Verantwoordelijk voor het toezicht op bovenstaande regels is de directeur van de organisatie.

Voor hoger beroep kan de voorzitter van het bestuur worden aangesproken.

Als vertrouwenspersoon kan een beroep worden gedaan op elk lid van het bestuur.

Klachten op het gebied van integriteit worden geregistreerd, besproken in bestuursvergadering en gemeld in het jaarverslag.

Jaarrekening 2021/2022

Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland

A. Balans

(na resultaatbestemming)

Ref.	31-03-2022		31-03-2021	
	€	€	€	€
ACTIVA				
1. Materiële vaste activa		<u>8.289</u>		<u>9.270</u>
		8.289		9.270
2. Vorderingen en overlopende activa		2.569.529		2.973.496
3. Liquide middelen		<u>10.583.283</u>		<u>8.346.240</u>
		<u>13.152.812</u>		<u>11.319.736</u>
Totaal activa		<u>13.161.101</u>		<u>11.329.006</u>
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
<i>Reserves</i>				
4. - Continuïteitsreserve		542.000		505.000
5. - Bestemmingsreserve projecten Egypte		600.000		600.000
6. - Bestemmingsreserve donaties kliniekcentra		<u>11.346.305</u>		<u>10.036.926</u>
		12.488.305		11.141.926
<i>Fondsen</i>				
7. - Bestemmingsfonds Brooke-India		90.000		90.000
8. - Bestemmingsfonds mobiele medische teams		<u>475.000</u>		<u>0</u>
		565.000		90.000
		13.053.305		11.231.926
9. Kortlopende schulden		<u>107.796</u>		<u>97.080</u>
Totaal passiva		<u>13.161.101</u>		<u>11.329.006</u>

B. Staat van baten en lasten

<u>Ref.</u>	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Begroting 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€	€
BATEN			
<i>Geworven baten</i>			
10. Baten van particulieren	3.869.784	1.645.000	5.109.242
11. Baten van bedrijven	47.427	40.000	52.233
12. Contributie Brooke-UK	171.289	0	62.518
13. Baten van overige organisaties zonder winststreven	50.767	30.000	53.847
Som van de geworven baten	4.139.267	1.715.000	5.277.840
14. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	61	-1.000	113
Totaal baten	4.139.328	1.714.000	5.277.953
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstelling</i>			
15. - Voorlichting/bewustmaking	133.638	225.396	132.640
16. - Donaties aan de kliniekcentra	1.961.698	1.911.837	1.711.248
Totaal besteed aan doelstelling	2.095.336	2.137.233	1.843.888
<i>Werving baten</i>			
17. - Wervingskosten	61.025	156.351	73.794
<i>Beheer en administratie</i>			
18. - Kosten beheer en administratie	101.254	144.062	89.714
Totaal lasten	2.257.615	2.437.646	2.007.396
Saldo voor rente en bankkosten	1.881.713	-723.646	3.270.557
19. Rente en bankkosten	-60.334	-40.000	-37.705
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	1.821.379	-763.646	3.232.852

	<u>Realisatie</u> <u>2021/2022</u>	<u>Begroting</u> <u>2021/2022</u>	<u>Realisatie</u> <u>2020/2021</u>
	€	€	€
<i>Resultaatbestemming</i>			
Mutatie:			
- Continuïteitsreserve	37.000	0	-37.000
- Bestemmingsreserve projecten Egypte	0	0	0
- Bestemmingsreserve donaties kliniekcentra	1.309.379	-763.646	3.179.852
- Bestemmingsfonds Brooke-India	0	0	90.000
- Bestemmingsfonds mobiele medische teams	<u>475.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	<u><u>1.821.379</u></u>	<u><u>-763.646</u></u>	<u><u>3.232.852</u></u>

C. Kasstroomoverzicht

	2021/2022		2020/2021	
	€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Saldo van baten en lasten	1.821.379		3.232.852	
Aanpassing voor afschrijvingen	<u>3.476</u>		<u>3.500</u>	
		1.824.855		3.236.352
Veranderingen in werkkapitaal:				
- vorderingen	403.967		-1.657.498	
- schulden	<u>10.716</u>		<u>-3.615</u>	
		<u>414.683</u>		<u>-1.661.113</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.239.538		1.575.239
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investing materiële activa	-2.495		0	
Boekresultaat desinvesteringen vaste activa	<u>0</u>		<u>0</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-2.495</u>		<u>0</u>
Nettokasstroom		<u>2.237.043</u>		<u>1.575.239</u>
Beginsaldo geldmiddelen		8.346.240		6.771.001
Eindsaldo geldmiddelen		<u>10.583.283</u>		<u>8.346.240</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>2.237.043</u>		<u>1.575.239</u>

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen en in het financieren van de bestedingen in hetzelfde boekjaar. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven materiële vaste activa is opgenomen onder de investeringsactiviteiten. Het saldo van de liquide middelen per 31 maart 2022 muteerde van € 8.346.240 naar € 10.583.283.

D. Algemene toelichting

Activiteiten

Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland (hierna: Brooke-Nederland) werft fondsen ter ondersteuning van het werk van Brooke Hospital for Animals; draagt de algemene reputatie uit van, en geeft voorlichting over deze in 1934 door mrs. Dorothy Brooke opgerichte organisatie.

De stichting tracht haar doel te bereiken door het ondersteunen van Brooke-organisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de programma's ter leniging van het leed en ter bevordering van het welzijn van last- en trekdieren (paarden, ezels en muildieren) in derdewereldlanden.

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:

- bijdragen van de deelnemers aan de door de stichting georganiseerde activiteiten;
- subsidie en donaties;
- schenkingen, erfstellingen en legaten, met dien verstande dat de stichting erfstellingen slechts onder het voorrecht van boedelbeschrijving mag aanvaarden;
- alle andere verkrijgingen en baten.

Vestigingsadres

Brooke-Nederland is gevestigd aan de Valkenburgerstraat 188F te Amsterdam.

Continuïteitsveronderstelling

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling.

Stelselwijzigingen

In het boekjaar 2021/2022 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Brooke-Nederland zich over verschillende zaken een oordeel vormt en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waar de bedrijfsactiviteiten plaatsvinden (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's. Dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Brooke-Nederland.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva:

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de 'Richtlijn verslaggeving Fondsenwervende organisaties' ook wel RJ 650 genoemd, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Onder de verkrijgingsprijs wordt verstaan het bedrag dat te zijner tijd bij afwikkeling van de desbetreffende post zal worden ontvangen of betaald.

Het boekjaar loopt van 1 april tot en met 31 maart van enig jaar en is hierdoor niet gelijk aan het kalenderjaar.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

Brooke-Nederland beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien er geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het desbetreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van afschrijvingen volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur en bijzondere waardeverminderingen. In het jaar van aanschaf wordt pro rato afgeschreven. Het gehanteerde afschrijvingspercentage voor de materiële activa is 20%.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Op welke wijze de vaststelling plaatsvindt of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Operationele leasing

Indien er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij Brooke-Nederland ligt, dan worden deze leasecontracten verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract. Dit geldt ook voor de verantwoorde kosten ter zake van de huur van de kantoorruimte.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Indien een voorziening voor oninbaarheid gevormd dient te worden, dan wordt dit in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Dit is in de praktijk meestal de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden op korte termijn

De schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar. De schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De schulden op korte termijn worden uitgesplitst weergegeven in de toelichting op de balans.

Pensioenregeling medewerkers

De pensioenregeling is ondergebracht bij een verzekeraar (Nationale Nederlanden). Het betreft een verzekerderegeling waarbij de verzekerde het risico loopt. Een dekkingsgraad is derhalve niet van toepassing. De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling zijn:

- een middelloonregeling waarbij de pensioengrondslag het pensioengevend jaarsalaris is;
- de pensioenaanspraken worden niet geïndexeerd;
- het opbouwpercentage betreft 0,232%;
- de premie wordt door de werkgever betaald;
- contractduur van tien jaar waarbij de uitvoeringsovereenkomst eindigt op 1 november 2022 en naar verwachting per die datum zal worden verlengd;
- de pensioenleeftijd is 67 jaar.

De te betalen premies aan de pensioenuitvoerder zijn als last opgenomen in de staat van baten en lasten. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting opgenomen op de balans.

Grondslagen voor de resultaatbepaling:

Algemeen

Bij de bepaling van het resultaat zijn, voor zover niet anders vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen door de donateur of door het bestuur van Brooke-Nederland worden in de staat van baten en lasten verwerkt; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet-bestede gelden opgenomen in de desbetreffende bestemmingsreserve of -fonds. Een onttrekking aan de bestemmingsreserve of het bestemmingsfonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Baten van particulieren

Onder de baten van particulieren wordt verstaan de baten uit contributies, donaties, giften en schenkingen alsmede baten uit nalatenschappen en al het andere dat door vrijgevigheid wordt ontvangen van particulieren. De baten uit contributies, donaties, giften en schenkingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord. De baten uit nalatenschappen worden in het jaar verantwoord waarin een redelijke mate van zekerheid bestaat over de omvang ervan. Daarbij wordt tevens bepaald op basis van de Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met vruchtgebruik, of de waarde van nalatenschappen belast met vruchtgebruik tot uitdrukking gebracht kunnen worden in de staat van baten en lasten.

Baten van bedrijven

Onder baten van bedrijven wordt verstaan de contributies, donaties, giften en schenkingen en al het andere dat door vrijgevigheid wordt ontvangen van bedrijven. Dit wordt gewaardeerd tegen de reële waarde.

Contributie Brooke-UK

De contributie Brooke-UK betreft de door Brooke-Engeland ontvangen geoormerkte giften en nalatenschappen voor Brooke-Egypte. Dit bedrag wordt aan Brooke-Nederland doorgestort. Het bedrag wordt gewaardeerd tegen de reële waarde.

Baten van overige organisaties zonder winststreven

Onder de baten van overige organisaties zonder winststreven wordt verstaan de ontvangen donaties, giften en schenkingen van fondsen en stichtingen. Dit wordt gewaardeerd tegen de reële waarde.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten

Onder baten als tegenprestatie voor de levering van producten wordt het resultaat verantwoord met betrekking tot de verkoop van artikelen. De resultaten worden gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de verkoopprijs onder aftrek van de kostprijs.

Overige baten

De overige baten worden opgenomen op het moment dat er een betrouwbare schatting van de opbrengst kan worden gemaakt.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

De materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming in vijf jaar afgeschreven.

Lastenverdeling

De wijze van kostenverdeling realisatie 2021/2022 is conform RJ 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving, richtlijn voor Fondsenwervende organisaties.

Directe kosten

De directe kosten worden direct aan de desbetreffende bestemming toegerekend. De kosten nieuwsbrief mailing worden voor 85% toegerekend aan de doelstelling voorlichting/bewustmaking en voor 15% aan werving baten. De kosten advertenties/commercials worden voor 50% toegerekend aan de doelstelling voorlichting/bewustmaking en voor 50% aan werving baten. De monitoringkosten worden voor 60% toegerekend aan de doelstelling donaties aan de kliniekcentra en voor 40% aan beheer en administratie. De overige directe kosten worden voor 80% toegerekend aan de doelstelling voorlichting/bewustmaking en voor 20% aan werving baten.

Indirecte kosten

De basis voor de lastenverdeling van de indirecte kosten ligt in een jaarlijkse schatting door Brooke-Nederland van de tijd per persoon per bestemming. De personeelskosten worden per persoon verdeeld volgens de schatting van de tijdsbesteding. De overige personeelskosten worden door middel van een procentuele opslag toegevoegd aan de salariskosten per persoon. De bedragen voor de kostensoorten: huisvestingskosten, kantoorkosten, bestuurskosten en afschrijvingskosten worden verdeeld op basis van fte's. Aan de hand van de geschatte tijdsbesteding wordt per bestemming het aantal werkelijke fte's vastgesteld. De verkregen totaalverdeling wordt gevolgd bij de verdeling van de kosten.

Rente en bankkosten

Rente en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

E. Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	<u>Inventaris</u>	<u>Automati- sering</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Aanschafwaarden per 1 april 2021	9.494	21.127	30.621
Cumulatieve afschrijvingen per 1 april 2021	<u>-5.255</u>	<u>-16.096</u>	<u>-21.351</u>
Boekwaarden per 1 april 2021	4.239	5.031	9.270
Investerings	1.392	1.103	2.495
Afschrijvingen	<u>-1.801</u>	<u>-1.675</u>	<u>-3.476</u>
Boekwaarden per 31 maart 2022	<u>3.830</u>	<u>4.459</u>	<u>8.289</u>
Aanschafwaarden per 31 maart 2022	10.886	22.230	33.116
Cumulatieve afschrijvingen per 31 maart 2022	<u>-7.056</u>	<u>-17.771</u>	<u>-24.827</u>
Boekwaarden per 31 maart 2022	<u>3.830</u>	<u>4.459</u>	<u>8.289</u>
		<u>31-03-2022</u>	<u>31-03-2021</u>
		€	€

2. Vorderingen en overlopende activa

Nalatenschappen	2.543.200	2.942.316
Vooruitbetaalde kosten	19.863	24.828
Waarborgsom ten behoeve van huur Valkenburgerstraat	6.352	6.352
Nog te ontvangen overige bedragen	<u>114</u>	<u>0</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>2.569.529</u>	<u>2.973.496</u>

De vorderingen hebben een kortlopend karakter, dat wil zeggen een looptijd korter dan een jaar. De afloop van nalatenschappen kan een langlopend karakter hebben.

	<u>31-03-2022</u>	<u>31-03-2021</u>
	€	€
3. <u>Liquide middelen</u>		
ABN AMRO Charitas spaarrekening	1.644.912	1.644.912
ABN AMRO vermogens spaarrekening	998.718	998.718
ABN AMRO direct kwartaal sparen	901.103	901.103
ABN AMRO Nederland	<u>158.484</u>	<u>255.897</u>
Totaal saldo ABN AMRO	3.703.217	3.800.630
ING Zakelijke Spaarrekening	1.707.321	1.715.128
ING	<u>5.171.488</u>	<u>2.827.021</u>
Totaal saldo ING	6.878.809	4.542.149
Bank van de Post, België	770	2.933
Kas	<u>487</u>	<u>528</u>
Totaal liquide middelen	<u><u>10.583.283</u></u>	<u><u>8.346.240</u></u>

Brooke-Nederland onderschrijft de uitgangspunten vervat in de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. Gezien de huidige financiële marktomstandigheden en de daarbij behorende risico's heeft het bestuur besloten de spaargelden te spreiden over meerdere spaarrekeningen van de verschillende huisbanken. Er wordt niet belegd in effecten of andere beleggingsproducten.

Per 31 maart 2022 zijn alle liquide middelen direct opvraagbaar.

Reserves en fondsen

Het vermogen bestaat uit reserves en fondsen. Met de reserves wordt beoogd een buffer te reserveren van voldoende omvang om, bij het onverhoopt tegenvallen of wegvallen van baten, de bestedingen aan de doelstelling in lijn met het beleidsplan op het begrote niveau te houden met de daarvoor benodigde ondersteuning. De fondsen bestaan uit een bestemmingsfonds waaraan door een schenker een vooraf duidelijk bepaalde beperkte doelstelling is gegeven.

	<u>31-03-2022</u>	<u>31-03-2021</u>
	€	€
<i>Reserves</i>		
4. - Continuïteitsreserve		
Stand per 1 april	505.000	542.000
Mutatie uit hoofde van het resultaat	<u>37.000</u>	<u>-37.000</u>
Stand per 31 maart	<u>542.000</u>	<u>505.000</u>
De continuïteitsreserve heeft tot doel de werkzaamheden van Brooke-Nederland voor enige tijd te waarborgen. In 2016/2017 heeft het bestuur opnieuw beoordeeld wat de noodzakelijk geachte omvang van deze reserve dient te zijn. Hierbij conformeert Brooke-Nederland zich aan de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. Op grond van deze richtlijn bedraagt de maximale omvang van de continuïteitsreserve anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Het bestuur acht na een beoordeling van de risico's een omvang van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie als noodzakelijk voor Brooke-Nederland. Voor 2021/2022 is dit een bedrag van € 542.000.		
5. - Bestemmingsreserve projecten Egypte		
Stand per 1 april	600.000	600.000
Mutatie uit hoofde van het resultaat	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 maart	<u>600.000</u>	<u>600.000</u>
Met het oog op toekomstige projecten in Egypte heeft het bestuur in het boekjaar 2011/2012 besloten een bestemmingsreserve van € 600.000 te vormen.		
6. - Bestemmingsreserve donaties kliniekcetra		
Stand per 1 april	10.036.926	6.857.074
Mutatie uit hoofde van het resultaat	<u>1.309.379</u>	<u>3.179.852</u>
Stand per 31 maart	<u>11.346.305</u>	<u>10.036.926</u>
Het bestuur heeft vastgesteld dat de bestemmingsreserve donaties kliniekcetra wordt ingezet voor het ondersteunen van Brooke-organisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de programma's ter leniging van het leed en ter bevordering van het welzijn van last- en trekdieren (paarden, ezels en muildieren) in landen als Egypte, India en Pakistan. In 2021/2022 wordt er € 1.309.379 toegevoegd aan deze reserve.		
Totaal reserves	<u>12.488.305</u>	<u>11.141.926</u>

	<u>31-03-2022</u>	<u>31-03-2021</u>
	€	€

Fondsen

7. - Bestemmingsfonds Brooke-India

Stand per 1 april	90.000	0
Mutatie uit hoofde van het resultaat	<u>0</u>	<u>90.000</u>
Stand per 31 maart	<u>90.000</u>	<u>90.000</u>

Het bestemmingsfonds Brooke-India wordt ingezet voor werkzaamheden van Brooke-India.

8. - Bestemmingsfonds mobiele medische teams

Stand per 1 april	0	0
Mutatie uit hoofde van het resultaat	<u>475.000</u>	<u>0</u>
Stand per 31 maart	<u>475.000</u>	<u>0</u>

Het bestemmingsfonds mobiele medische teams betreft een in het huidige boekjaar toegezegde geoormerkte nalatenschap van € 475.000 voor werkzaamheden van mobiele medische teams.

Totaal fondsen	<u>565.000</u>	<u>90.000</u>
Totaal reserves en fondsen	<u>13.053.305</u>	<u>11.231.926</u>

Bestemming saldo

Het bestuur is statutair bevoegd inzake de bestemming van het saldo en heeft de resultaat-verdeling zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld.

9. Kortlopende schulden

Nog te betalen vakantiedagen	35.958	26.722
Nog te betalen accountants- en advieskosten	23.484	20.812
Nog te betalen vakantiegeld	11.639	8.863
Nog te betalen rentekosten	7.298	4.695
Nog te betalen loonbelasting en sociale premies	5.769	4.364
Nog te betalen bankkosten	1.107	1.169
Crediteuren	256	7.365
Nog te betalen overige kosten	<u>22.285</u>	<u>23.090</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>107.796</u>	<u>97.080</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen activa

Nalatenschappen

Bij vijf nalatenschappen die niet vrij van rechten en kosten zijn, is sprake van een tweetrapsconstructie waarbij Brooke-Nederland mogelijk haar recht kan doen gelden. Aangezien de exacte waarde van deze vijf nalatenschappen ultimo boekjaar niet betrouwbaar geschat kan worden, wordt de waarde niet tot uitdrukking gebracht in de staat van baten en lasten maar verantwoord als een niet in de balans opgenomen recht.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overeenkomst Brooke-Nederland en Brooke-Egypte

Sinds boekjaar 2014/2015 maakt Brooke-Nederland een groot deel van de Nederlandse gelden rechtstreeks over naar Brooke-Egypte en oefent tevens toezicht uit op de operationele gang van zaken. Voor Brooke-Nederland leidt de gewijzigde situatie tot enkele nieuwe taakstellingen, waarvan de volgende tot de belangrijkste behoort: de inspanningsverplichting aan Brooke-Egypte houdt in dat Brooke-Nederland gedurende twee jaar, ingegaan op 1 juli 2014, elk jaar streeft minimaal € 1 miljoen te doneren aan Brooke-Egypte. Deze doelstelling is vastgelegd in een overeenkomst tussen Brooke-Nederland en Brooke-Egypte, getekend op 13 december 2014 ("Cooperation and financial support agreement"). Deze overeenkomst wordt na het verstrijken van twee jaar vervolgens stilzwijgend verlengd voor aansluitende perioden van telkens twee jaar. Binnen deze tweejaarlijkse overeenkomst wordt telkens voor de periode van één jaar een formele onvoorwaardelijke subsidietoekenning gedaan, nadat er overeenstemming is tussen beide partijen over het jaarplan en de begroting. De laatste verlenging voor twee jaar heeft plaatsgevonden per 1 juli 2022 en binnen die overeenkomst is per september 2022, voor de periode 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023, een onvoorwaardelijke subsidietoekenning overeengekomen van 38.718.840 EGP (rond de € 2.000.000).

Huurovereenkomst Valkenburgerstraat 188F

Per 1 juni 2019 is een huurovereenkomst gesloten voor de huur van de bedrijfsruimte gelegen aan de Valkenburgerstraat 188F. De overeenkomst heeft een looptijd van vijf jaar en loopt tot en met 31 mei 2024. Na het verstrijken van deze periode wordt de overeenkomst vervolgens voortgezet voor aansluitende perioden van telkens vijf jaar. De overeenkomst kan door beide partijen worden opgezegd tegen het einde van de huurperiode, met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden. De huur wordt per 1 juli 2022 geïndexeerd met 2,3%. In het kader van het afgesloten huurcontract is aan de verhuurder een waarborgsom gesteld ter grootte van € 6.352,50, zijnde drie maanden huur.

Huurverplichtingen en operationele leaseverplichtingen

	€
Huurverplichting per 31 maart 2022:	
Binnen één jaar	27.184
Tussen één en vijf jaar	31.894
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	<u>59.077</u>
Gedurende het verslagjaar zijn in de staat van baten en lasten verwerkt:	
Huurbetalingen	<u>26.461</u>

Er zijn geen operationele leaseverplichtingen. Van leasebetalingen of subleaseontvangsten is daarom geen sprake.

F. Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Begroting 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€	€

BATEN

Geworven baten

10. Baten van particulieren

Contributies, donaties, giften en schenkingen van particulieren	1.371.614	1.290.000	1.386.389
Geormerkte donaties van particulieren	16.323	5.000	5.000
Geormerkte nalatenschappen van particulieren	475.000	0	90.000
Nalatenschappen van particulieren	<u>2.006.847</u>	<u>350.000</u>	<u>3.627.853</u>
Totaal baten van particulieren	<u>3.869.784</u>	<u>1.645.000</u>	<u>5.109.242</u>

In het boekjaar bedragen de geormerkte donaties particulieren in totaal € 16.323 ten behoeve van specifieke projecten in Egypte en is voor € 475.000 een toegezegde geormerkte nalatenschap opgenomen voor mobiele medische teams.

11. Baten van bedrijven

Contributies, donaties, giften en schenkingen van bedrijven	47.427	40.000	52.233
Sponsoring	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal baten van bedrijven	<u>47.427</u>	<u>40.000</u>	<u>52.233</u>

12. Contributie Brooke-UK

<u>171.289</u>	<u>0</u>	<u>62.518</u>
----------------	----------	---------------

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Begroting 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€	€
13. <u>Baten van overige organisaties zonder winststreven</u>			
Contributies, donaties, giften en schenkingen van overige organisaties zonder winststreven	25.767	20.000	38.847
Geormerkte donaties van overige organisaties zonder winststreven	<u>25.000</u>	<u>10.000</u>	<u>15.000</u>
Totaal baten van overige organisaties zonder winststreven	<u>50.767</u>	<u>30.000</u>	<u>53.847</u>

In het boekjaar bedragen de geormerkte donaties van overige organisaties zonder winststreven in totaal € 25.000 ten behoeve van specifieke projecten in Egypte.

Som van de geworven baten (A)	<u>4.139.267</u>	<u>1.715.000</u>	<u>5.277.840</u>
-------------------------------	------------------	------------------	------------------

14. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten

Verkopen	61	0	264
Af: inkopen	<u>0</u>	<u>-1.000</u>	<u>-151</u>
Resultaat (B)	<u>61</u>	<u>-1.000</u>	<u>113</u>

De opbrengst verkopen wordt na aftrek van de inkopen gepresenteerd als resultaat.

Totaal baten (A + B)	<u>4.139.328</u>	<u>1.714.000</u>	<u>5.277.953</u>
----------------------	------------------	------------------	------------------

De baten van particulieren, bedrijven en overige organisaties zonder winststreven hebben een structureel karakter. Voor wat betreft de toekomstige contributie Brooke-UK zullen Brooke-Nederland en Brooke-UK met elkaar in overleg treden.

LASTEN

De toelichting op de lasten begint op pagina 58 met de verdeling van lasten naar bestemming.

Toelichting lastenverdeling 2021/2022

Specificatie en verdeling lasten naar bestemming

		Bestemming						
		Besteed aan doelstelling		Werving baten				
Ref.	15. Voorlichting/ bewustmaking	16. Donaties aan de kliniekcetra	17. Wervings- kosten	18. Kosten beheer en administratie	Realisatie 2021/2022	Begroting 2021/2022	Realisatie 2020/2021	
	€	€	€	€	€	€	€	
LASTEN								
<u>Directe kosten</u>								
Donaties aan de kliniekcetra	0	1.710.714	0	0	1.710.714	1.736.546	1.498.351	
Projectmatige lasten	0	90.000	0	0	90.000	35.000	60.000	
Kosten nieuwsbrief mailing	63.772	0	11.254	0	75.026	85.000	72.039	
Advertenties/commercials	5.433	0	5.433	0	10.866	80.000	49.159	
Monitoringkosten	0	15.280	0	10.186	25.466	25.000	26.685	
Nascholing Egypte	0	0	0	0	0	2.500	0	
Overige directe kosten	800	0	200	0	1.000	61.000	264	
Totaal directe kosten	70.005	1.815.994	16.887	10.186	1.913.072	2.025.046	1.706.498	
<u>Indirecte kosten</u>								
Personeelskosten	36.216	87.580	26.042	52.136	201.974	240.500	159.755	
Huisvestingskosten	5.865	12.434	3.871	8.328	30.498	27.000	29.775	
Kantoorkosten	20.548	43.561	13.562	29.178	106.849	137.600	107.868	
Bestuurskosten	336	711	222	477	1.746	4.000	0	
Afschrijvingskosten	668	1.418	441	949	3.476	3.500	3.500	
Totaal indirecte kosten	63.633	145.704	44.138	91.068	344.543	412.600	300.898	
Totaal	133.638	1.961.698	61.025	101.254	2.257.615	2.437.646	2.007.396	

Vervolg toelichting lasten

	<u>Realisatie</u> <u>2021/2022</u>	<u>Begroting</u> <u>2021/2022</u>	<u>Realisatie</u> <u>2020/2021</u>
	€	€	€
<u>Directe kosten</u>			
Donaties aan de kliniekcentra	1.710.714	1.736.546	1.498.351
Projectmatige lasten	90.000	35.000	60.000
Kosten nieuwsbrief mailing	75.026	85.000	72.039
Advertenties/commercials	10.866	80.000	49.159
Monitoringkosten	25.466	25.000	26.685
Nascholing Egypte	0	2.500	0
Overige directe kosten	<u>1.000</u>	<u>61.000</u>	<u>264</u>
Totaal directe kosten	<u>1.913.072</u>	<u>2.025.046</u>	<u>1.706.498</u>

In 2021/2022 is € 1.710.714 toegekend en overgemaakt naar Brooke-Egypte, tegenover een toekenning en overmaking van € 1.498.351 in het vorige boekjaar. Daarmee zijn we terug op het budgetniveau van twee jaar geleden, de precoronatijd. In coronajaar 2020/2021 zijn de salarissen van Brooke-Egypte bevroren en is het budget omlaag bijgesteld. Voor boekjaar 2021/2022 waren extra kosten in het budget inbegrepen, onder meer voor het speed-onderhoud van de kliniek in Caïro en voor het bijvoeren van toeristenpaarden.

Met de halfjaarlijkse nieuwsbrief geeft Brooke-Nederland informatie over haar activiteiten 'in het veld'. De nieuwsbrief heeft een voorlichtend karakter.

De kosten nascholing Egypte zijn niet gemaakt. Het voorgenomen bezoek aan Brooke-Egypte van een voorlichtingsspecialist heeft niet kunnen doorgaan ten gevolge van de coronapandemie.

De kosten van advertenties/commercials en overige directe kosten zijn lager dan begroot vanwege reisbeperkingen als gevolg van de coronapandemie. Diverse promotionele activiteiten hebben niet kunnen plaatsvinden, zoals het maken van filmopnamen van het Brooke-werk in Egypte en advertenties die van dat filmmateriaal zouden worden gemaakt en uitgezonden.

Voor een uitsplitsing van de directe kosten naar voorlichting/bewustmaking, donaties aan de kliniekcentra, eigen fondsenwerving en beheer en administratie wordt verwezen naar pagina 58.

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Begroting 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€	€
Algemene middelen Brooke	1.669.391	1.721.546	1.478.351
Geormerkte donaties	<u>41.323</u>	<u>15.000</u>	<u>20.000</u>
Totaal donaties aan de klinieken	<u><u>1.710.714</u></u>	<u><u>1.736.546</u></u>	<u><u>1.498.351</u></u>

De donaties aan de klinieken betreffen bedragen die rechtstreeks zijn overgemaakt vanuit Brooke-Nederland naar de klinieken in Egypte.

In het boekjaar 2021/2022 zijn de geormerkte donaties voor een totaal van € 41.323 overgemaakt naar Egypte en betreffen € 20.000 voor Dr. Ameens Team, € 10.000 voor Dr. Abeds Team en € 11.323 naar Brooke Caïro.

<u>Projectmatige lasten</u>	<u>90.000</u>	<u>35.000</u>	<u>60.000</u>
-----------------------------	---------------	---------------	---------------

Betreffende het boekjaar 2021/2022 is in totaal € 90.000 uit de algemene Brooke-middelen overgemaakt ten behoeve van het werk van Brooke in Pakistan en India. Deze bedragen zijn via Brooke-Engeland naar die landen overgemaakt. Het betreft € 60.000 voor het werk in de steenkolenmijnen in Pakistan en € 30.000 ter ondersteuning van het werk in India.

Overige directe kosten

Documentaire jubileum	0	0	0
Website / Social Media	945	60.000	264
Promotie- en infomateriaal	0	0	0
Events	55	0	0
Overig	<u>0</u>	<u>1.000</u>	<u>0</u>
Totaal overige directe kosten	<u><u>1.000</u></u>	<u><u>61.000</u></u>	<u><u>264</u></u>

Indirecte kosten

Personeelskosten

Salarissen	152.048	185.000	119.653
Sociale lasten	23.056	31.000	19.157
Pensioenpremies	17.442	22.000	12.745
Overige personeelskosten	<u>9.428 *</u>	<u>2.500</u>	<u>8.200</u>
Totaal personeelskosten	<u><u>201.974</u></u>	<u><u>240.500</u></u>	<u><u>159.755</u></u>

* Dit is inclusief de mutatie vakantiedagen.

De staf bestond ultimo boekjaar uit vier medewerkers (fte ultimo boekjaar: 2,6). Reeds enkele jaren heeft er geen indexering van de salarissen van de staf plaatsgevonden. In het boekjaar 2021/2022 is daarom besloten per 1 april 2021 een inflatiecorrectie toe te passen en de salarissen van de staf aan te passen op basis van de Nederlandse consumentenprijsindex (CPI). Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland. De totale personeelskosten zijn lager dan begroot. In de begroting 2021/2022 was rekening gehouden met een personeelsbestand van gemiddeld 3,5 fte; de realisatie van het gemiddeld aantal fte bedraagt 2,26 fte (2020/2021: 2,0 fte).

De medewerkers hebben recht op een individuele pensioenverzekering waarbij de premie door de werkgever wordt betaald.

Het bestuur heeft de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van de andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid hierop wordt periodiek geactualiseerd. De directeur heeft een fulltime aanstelling (40 uur per week). De werkgeversbijdrage pensioen staat in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Brooke-Nederland de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling van Goede Doelen Nederland bevat een aantal op de functie toegesneden criteria voor waardering van een functie in zogenaamde BSD-punten (Basis Score voor Directiefuncties). Optelling van de scores leidt tot een totaalscore van 345 punten. Het maximumjaarinkomen dat volgens de regeling bij deze score hoort is € 102.538 per 1 januari 2022 (voor BSD-scores 341-370). Het jaarinkomen van de directeur bedraagt € 78.641 inclusief vakantiegeld. Deze beloning blijft ruim binnen het geldende maximum zoals vastgesteld op basis van de BSD-score. Ook de totale bezoldiging (jaarinkomen, pensioenpremie en overige) van totaal € 90.653 blijft ruim binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 216.000 per jaar. Onderstaand een overzicht van de hoogte en samenstelling van de bezoldiging.

Specificatie bezoldiging directeur

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€
- Bezoldiging		
Brutosalaris	72.816	64.800
Vakantiegeld	<u>5.825</u>	<u>5.184</u>
Subtotaal jaarinkomen	78.641	69.984
Pensioenpremie	<u>12.012</u>	<u>9.582</u>
Totaal bezoldiging	<u><u>90.653</u></u>	<u><u>79.566</u></u>
- Dienstverband		
Aard	<i>onbepaald</i>	<i>onbepaald</i>
Uren	<i>40 uur</i>	<i>40 uur</i>
Parttimepercentage	<i>100%</i>	<i>100%</i>
Periode	<i>april-maart</i>	<i>april-maart</i>

	Realisatie 2021/2022	Begroting 2021/2022	Realisatie 2020/2021
	€	€	€
Huisvestingskosten			
Huur pand	26.461		25.925
Overige huisvestingskosten	<u>4.037</u>		<u>3.850</u>
Totaal huisvestingskosten	<u><u>30.498</u></u>	<u><u>27.000</u></u>	<u><u>29.775</u></u>
Kantoorkosten			
Algemene kosten	47.393	52.300	44.267
Automatiseringskosten	9.721	24.000	16.131
Administratiekosten	35.355	36.000	36.305
Adviseurs	1.158	1.300	1.081
Porto- en kopieerkosten	2.334	3.500	2.810
Kosten CBF	6.626	8.000	5.243
Kantoorbenodigdheden	884	3.000	884
Telefoonkosten	882	2.000	1.075
Representatiekosten	2.148	1.000	49
Eten en drinken	340	1.500	23
Overige kantoorkosten	<u>8</u>	<u>5.000</u>	<u>0</u>
Totaal kantoorkosten	<u><u>106.849</u></u>	<u><u>137.600</u></u>	<u><u>107.868</u></u>
- Algemene kosten			
Verzekeringen	9.077	13.000	8.871
Accountant	23.000	23.000	22.264
Belastingen/kosten voor donaties	3.483	2.000	2.234
Contributies *	10.163	10.000	9.340
Vrijwilligersvergoedingen	0	2.000	686
Kosten loonadministratie	1.670	1.800	872
Diversen	<u>0</u>	<u>500</u>	<u>0</u>
Totaal algemene kosten	<u><u>47.393</u></u>	<u><u>52.300</u></u>	<u><u>44.267</u></u>

* Betreft voornamelijk kosten voor de jaarlijkse contributie van Goede Doelen Nederland.

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Begroting 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
	€	€	€
<u>Bestuurskosten</u>	<u>1.746</u>	<u>4.000</u>	<u>0</u>

Het bestuur ontvangt geen bezoldiging. Er zijn ook geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuursleden. De bestuurskosten betreffen vergaderkosten.

<u>Afschrijvingskosten</u>	<u>3.476</u>	<u>3.500</u>	<u>3.500</u>
----------------------------	--------------	--------------	--------------

19. Rente en bankkosten

Betaalde/ontvangen rente	-44.304		-22.033
Bankkosten	<u>-16.030</u>		<u>-15.672</u>
Totaal rente en bankkosten	<u>-60.334</u>	<u>-40.000</u>	<u>-37.705</u>

Gezien de beleggingsrisico's die verbonden zijn aan aandelen en obligaties, is het bestuur van mening dat liquide middelen uitsluitend aangehouden moeten worden in de vorm van spaartegoeden.

Gebeurtenissen na balansdatum

In juni 2022 hebben de huisbanken (ING en ABN AMRO) van Brooke-Nederland in een persbericht aangekondigd om voornemens te zijn de negatieve rente per 1 oktober 2022 af te schaffen. Dat houdt in dat Brooke-Nederland per die datum geen rente meer betaalt en er meer middelen overblijven om te besteden aan de doelstelling.

Er hebben zich verder geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan na de balansdatum van 31 maart 2022.

Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2021/2022 van Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland vastgesteld.

Amsterdam, 19 september 2022

Bestuur

mr. drs. J.F. Schutte, voorzitter
drs. M. Bankert RA, penningmeester
drs. L.E. van Gaalen, secretaris
W.J.H. van Aerssen, bestuurslid

Directie

drs. G.T. Tolud, directeur

G. Kengetallen

	<u>Realisatie 2021/2022</u>	<u>Begroting 2021/2022</u>	<u>Realisatie 2020/2021</u>
1. Wervingskosten gedeeld door som van de geworven baten	<u>1,5%</u>	<u>9,1%</u>	<u>1,4%</u>
2. Aandeel in lasten			
- besteed aan doelstellingen	92,8%	87,7%	91,9%
- wervingskosten	2,7%	6,4%	3,7%
- beheer en administratie	<u>4,5%</u>	<u>5,9%</u>	<u>4,4%</u>
Totaal	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
3. Kosten van eigen fondsenwerving gedeeld door de baten uit eigen fondsenwerving (CBF-norm)	<u>1,5%</u>	<u>9,1%</u>	<u>1,4%</u>

1. Het percentage 'wervingskosten gedeeld door som van de geworven baten' is fors lager dan begroot. Dit percentage is lager uitgevallen doordat de realisatie van de som van de geworven baten fors hoger is dan begroot door de hogere realisatie van baten uit nalatenschappen en doordat de realisatie van de wervingskosten lager is dan begroot. De wervingskosten zijn lager doordat er minder is besteed aan advertenties/commercials dan begroot. Diverse promotionele activiteiten konden vanwege de coronapandemie niet plaatsvinden.
2. Het gerealiseerde aandeel van de wervingskosten in de totale lasten is lager dan begroot. De reden hiervoor is hierboven reeds benoemd. De gerealiseerde bestedingen aan kosten beheer en administratie zijn lager dan begroot doordat er minder fte werkzaam is geweest op dit gebied dan oorspronkelijk begroot. Door het lager uitvallen van de wervingskosten en de kosten beheer en administratie is het aandeel in de lasten van besteed aan de doelstellingen hoger dan begroot.
3. Brooke-Nederland heeft zeer lage wervingskosten. De gerealiseerde 1,5% kosten van eigen fondsenwerving gedeeld door de baten uit eigen fondsenwerving ligt ruimschoots onder de maximale 25% die bekend staat als de CBF-norm.

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de tekst van de controleverklaring wordt verwezen naar de volgende pagina's van de jaarrekening.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland
te Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021-2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021-2022 van Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland per 31 maart 2022 en van het resultaat over 2021-2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 maart 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2021-2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag en
- bijlage 1 en 2 bij het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 26 september 2022

Dubois & Co. Registeraccountants

ValidSigned door G. Visser RA
op 26-09-2022

G. Visser RA